

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
PODNIKOVOHOSPODÁRSKA FAKULTA SO SÍDLOM V
KOŠICIACH**

Evidenčné číslo: 107007/I/2022/36114651039403524

**HODNOTENIE FINANČNO EKONOMICKEJ
SITUÁCIE PODNIKU**

Diplomová práca

2022

Bc. Peter Šalagovič

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
PODNIKOVOHOSPODÁRSKA FAKULTA SO SÍDLOM V
KOŠICIACH**

**HODNOTENIE FINANČNO EKONOMICKEJ
SITUÁCIE PODNIKU**

Diplomová práca

Študijný program:	finančné riadenie podniku
Študijný odbor:	ekonómia a manažment
Školiace pracovisko:	Katedra manažmentu
Vedúci záverečnej práce:	prof. Ing. Bohuslava Mihalčová, Phd.

Košice 2022

Bc. Peter Šalagovič

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracoval samostatne a že som uviedol všetku použitú literatúru.

Dátum:

.....

(podpis študenta)

Pod'akovanie

Pod'akovanie patrí opätovne pani prof. Ing. Bohuslave Mihalčovej, Phd. za jej čas, cenné rady, neustálu ochotu a dostupnosť za každých okolností v rámci konzultačných hodín, aj mimo nich. Za všetku pomoc a podporu patrí vďaka aj Bohu, mojej rodine a najbližším.

ABSTRAKT

ŠALAGOVÍČ, Peter: Hodnotenie finančno ekonomickej situácie podniku – Ekonomická univerzita v Bratislave. Podnikovohospodárska fakulta so sídlom v Košiciach; Katedra manažmentu. – Vedúci záverečnej práce: prof. Ing. Bohuslava Mihalčová, Phd.. – Košice: PHF EU, 2022, počet strán 64.

Cieľom záverečnej práce je identifikovať činitele a intenzitu s akou pôsobia na finančno-ekonomickú situáciu podnikateľa a navrhnúť ich väzby tak, aby podnik profitoval. Práca je rozdelená do štyroch kapitol. Obsahuje 4 grafy, 39 tabuliek a 2 obrázky. Prvá kapitola je venovaná teoretickému definovaniu pojmu finančná analýza. V ďalšej časti sa charakterizuje cieľ a metodika práce. Záverečná kapitola sa zaoberá výpočtami, porovnaním a hodnotením finančno-ekonomickej situácie vybraného podniku. Výsledkom riešenia danej problematiky je záverečné zhodnotenie finančnej situácie a finančného zdravia podniku s odporúčaním.

Kľúčové slová:

Finančno-ekonomická analýza, podnik, profit

ABSTRACT

ŠALAGOVIČ, Peter: Evaluation of the financial economic situation of the company - University of Economics in Bratislava. Faculty of Business Administration based in Košice; Department of Management. - Thesis supervisor: prof. Ing. Bohuslava Mihalčová, Phd .. - Košice: PHF EU, 2022, number of pages 64.

The aim of the final work is to identify the factors and the intensity with which they affect the financial and economic situation of the entrepreneur and to design their links so that the company benefits from them. The work is divided into four chapters. It contains 4 graphs, 39 tables and 2 pictures. The first chapter is devoted to the theoretical definition of the term financial analysis. The next part describes the goal and methodology of the work. The final chapter deals with calculations, comparison, and evaluation of the financial and economic situation of the selected company. The result of solving the problem is a final evaluation of the financial situation and financial health of the company with recommendations.

Keywords:

Financial and economic analysis, business, profit

OBSAH

Úvod	13
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	14
1.1 <i>Finančná analýza</i>	14
1.1.1 Definícia.....	14
1.1.2 História.....	15
1.1.3 Delenie	15
1.1.4 Užívatelia finančnej analýzy	16
1.1.5 Zdroje finančnej analýzy.....	17
2 Cieľ a metodika práce	19
2.1 <i>Cieľ práce.....</i>	19
2.2 <i>Metodika práce a metódy skúmania</i>	19
2.2.1 Analýza absolútnych ukazovateľov	19
2.2.2 Analýza pomerových ukazovateľov.....	20
2.2.3 Analýza rozdielových ukazovateľov	26
2.2.4 Predikčné modely.....	26
2.2.5 Porovnanie podniku v priestore	29
2.2.6 Kvantifikácia vplyvu determinujúcich činiteľov.....	30
3 Výsledky práce	33
3.1 <i>Charakteristika skúmaného podniku</i>	33
3.1.1 Základné údaje	33
3.1.2 O spoločnosti	33
3.2 <i>Vertikálna analýza skúmaného podniku</i>	34
3.2.1 VA - Aktíva	34
3.2.2 VA - Pasíva.....	35
3.2.3 VA - Výkaz ziskov a strát.....	36
3.3 <i>Horizontálna analýza sledovaného podniku.....</i>	37
3.3.1 HA – Aktíva.....	37
3.3.2 HA – Pasíva	38
3.3.3 HA – Výkaz ziskov a strát	39
3.4 <i>Charakteristika konkurenčného podniku</i>	40
3.4.1 Základné údaje	40
3.4.2 O spoločnosti	40
3.5 <i>Porovnanie pomerových ukazovateľov.....</i>	41
3.5.1 Ukazovatele aktivity	41
3.5.2 Ukazovatele likvidity	43

3.5.3	Ukazovatele rentability	44
3.5.4	Ukazovatele zadlženosti.....	45
3.6	<i>Porovnanie rozdielových ukazovateľov</i>	<i>47</i>
3.6.1	Zlaté bilančné pravidlo.....	47
3.6.2	Čistý pracovný kapitál	48
3.7	<i>Analýza bonitných a bankrotných modelov sledovaného podniku.....</i>	<i>49</i>
3.7.1	Index bonity	49
3.7.2	Index IN99	50
3.7.3	Tafflerov test.....	50
3.7.4	Rýchly test	51
3.8	<i>Hodnotenie podniku v priestore</i>	<i>51</i>
3.9	<i>Kvantifikácia vplyvu determinujúcich činiteľov</i>	<i>53</i>
3.9.1	Trhovo orientovaná analýza tržieb.....	53
3.9.2	Analýza ukazovateľa celková nákladovosť.....	54
3.9.3	Analýza ročných mzdových nákladov	55
3.9.4	Analýza produktivity práce	56
4	Diskusia.....	58
	Záver	60
	Bibliografické zdroje	62

Zoznam ilustrácií a zoznam tabuliek

Zoznam obrázkov

Obrázok 1 Logo Slowaker	33
Obrázok 2 Logo MGM Express.....	40

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Index bonity – postup výpočtu	27
Tabuľka 2 Index IN99 – postup výpočtu	28
Tabuľka 3 Tafflerov test – postup výpočtu.....	28
Tabuľka 4 Rýchly test – postup výpočtu	29
Tabuľka 5 Rýchly test – hodnotiaci škála	29
Tabuľka 6 VA - Aktíva spoločnosti SLOWAKER	34
Tabuľka 7 VA - Pasíva spoločnosti SLOWAKER.....	35
Tabuľka 8 VA - Výkaz ZaS spoločnosti SLOWAKER	36
Tabuľka 9 HA - Aktíva spoločnosti SLOWAKER	37
Tabuľka 10 HA - Pasíva spoločnosti SLOWAKER.....	38
Tabuľka 11 HA - Výkaz ZaS spoločnosti SLOWAKER	39
Tabuľka 12 U – Aktivity SLOWAKER	41
Tabuľka 13 U - Aktivity M.G.M.	42
Tabuľka 14 U - Likvidity SLOWAKER	43
Tabuľka 15 U - Likvidity M.G.M.....	43
Tabuľka 16 U- Rentability SLOWAKER.....	44
Tabuľka 17 U - Rentability M.G.M.....	45
Tabuľka 18 U - Zadlženosti SLOWAKER.....	45
Tabuľka 19 U - Zadlženosti M.G.M.....	46
Tabuľka 20 ZBP - SLOWAKER.....	47

Tabuľka 21 ZBP - M.G.M Express	47
Tabuľka 22 ČPK - SLOWAKER	48
Tabuľka 23 ČPK - M.G.M. Express	48
Tabuľka 24 Index bonity - SLOWAKER	49
Tabuľka 25 Index IN99 - SLOWAKER	50
Tabuľka 26 Tafflerov test - SLOWAKER.....	50
Tabuľka 27 Rýchly test - SLOWAKER	51
Tabuľka 28 Hodnotenie podniku v priestore - vstupné údaje.....	52
Tabuľka 29 Hodnotenie podniku v priestore - prepočet.....	52
Tabuľka 30 Analýzy tržieb – vstupné údaje	53
Tabuľka 31 Analýza tržieb - prepočet	53
Tabuľka 32 Analýza tržieb - výsledky.....	54
Tabuľka 33 Analýza celkovej nákladovosti – prepočet.....	54
Tabuľka 34 Analýza nákladovosť - výsledky	55
Tabuľka 35 Analýza ročných mzdových nákladov – prepočet.....	55
Tabuľka 36 Analýza ročných mzdových nákladov - výsledky.....	56
Tabuľka 37 Analýza produktivity práce - prepočet.....	56
Tabuľka 38 Analýza produktivity práce - výsledky	57
Tabuľka 39 Porovnanie výsledných hodnôt DP s analýzou ukazovateľov MSP	58

Zoznam grafov

Graf 1 Porovnanie hodnôt ukazovateľov aktivity.....	42
Graf 2 Porovnanie hodnôt ukazovateľov likvidity	44
Graf 3 Porovnanie hodnôt ukazovateľov zadlženosti	46
Graf 4 Vývoj ČPK	48

Zoznam skratiek

ČPK – Čistý pracovný kapitál

HA – Horizontálna analýza

PU – Pomerový ukazovateľ

SR – Slovenská republika

U – Ukazovateľ

ÚZ – Účtovná závierka

VA – Vertikálna analýza

ZBP – Zlaté bilančné pravidlo

Úvod

Problematika hodnotenia finančného zdravia podniku sa uskutočňuje pomocou finančnej analýzy. Finančná analýza ako neoddeliteľná súčasť finančného riadenia podniku zabezpečuje väzbu medzi predpokladanými výsledkami riadiacich procesov a skutočnosťou. Jej význam je práve vtedy, ak sú jej výsledkom nové informácie, ktoré majú väčšiu výpovednú hodnotu, ako primárne ukazovatele dostupné v účtovných výkazoch.

Diplomová práca je rozčlenená do štyroch hlavných kapitol. Tie pozostávajú z teoretickej a praktickej časti. Cieľom práce bude identifikovať činitele a intenzitu s akou pôsobia na finančno-ekonomickú situáciu podnikateľa a navrhnúť ich väzby tak, aby podnik profitoval.

V prvej kapitole sa zameriame na stručné definovanie pojmu finančná analýza pomocou konkrétnych autorov, ktorý popisujú históriu, delenie, užívateľov a zdroje.

Druhá kapitola okrem cieľa práce popisuje metodiku a všetky metódy skúmania, ktoré budeme využívať pri hodnotení finančno-ekonomickej situácie sledovaného podniku. Zamerali sme sa na analýzu absolútnych, relatívnych aj pomerových ukazovateľov, predikčné modely, porovnávanie podniku v priestore a kvantifikáciu vplyvu determinujúcich činiteľov.

Tretia kapitola zameraná na výsledky práce predstavuje praktickú časť, v ktorej úvode charakterizujeme vybraný a konkurenčný podnik. Následne budeme realizovať porovnávanie pomerových a rozdielových ukazovateľov, analyzujeme predikčné modely, zhodnotíme postavenie podniku v priestore a vyjadríme vplyv determinujúcich činiteľov na vybrané ukazovatele finančnej analýzy.

Posledná kapitola predstavuje diskusiu o metódach a výsledkoch, ktoré získame na základe výpočtom daných metód na základe údajov, ktoré budeme mať k dispozícii.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Potreba sledovania a hodnotenia výkonnosti podnikov je dnes už nevyhnutnosťou. Ak je podnik odolný voči konkurencii, zmenám v legislatíve a rôznym problémom, je predurčený zaujať pevné postavenie v rámci trhu a odvetvia, v ktorom pôsobí. Riadenie podniku je spojené s neustálou snahou zlepšovať ponúkané produkty, výrobky a služby. Prioritnou by malo byť v rámci procesu zlepšovania hľadanie silných a slabých miest v podniku. Na odhalenie silných a slabých stránok, prípadne finančného zdravia nám slúži práve finančná a ekonomická analýza.

1.1 Finančná analýza

Zmyslom Finančnej analýzy je podľa Knapkovej (2010) príprava podkladov pre skvalitnenie rozhodovacieho procesu. Tvorí základnú zložku finančného riadenia podniku, nakoľko podáva spätné informácie o rôznych oblastiach podnikania. Zároveň informuje o plnení podnikových cieľov, ako aj o nepriaznivých situáciách.

1.1.1 Definícia

Finančná analýza podniku je podľa Sedláčka (2009) metóda, pomocou ktorej hodnotíme finančné hospodárenie podniku. Všetky získané údaje sa triedia, agregujú, porovnávajú sa medzi sebou navzájom, identifikujú sa vzťahy a kauzálne súvislosti medzi nimi a sleduje sa ich vývoj. Finančná analýza identifikuje problémy, silné a slabé stránky procesov spojených s tvorbou hodnoty v podniku. Všetky získavané informácie umožňujú vyvodzovať závery o finančnej situácii a celkovom hospodárení podniku. Finančná analýza je zároveň podklad pri rozhodovaní sa manažmentu.

Šlosárová (2006) definuje pojem finančná analýza ako akúkoľvek ekonomickú činnosť podniku, v ktorej má hlavnú úlohu faktor času a peňazí, teda objektom analýzy môžu byť rôzne skutočnosti. Ďalej finančnú analýzu delí podľa rozsahu. Môže sa vykonávať v rámci podniku (mikroúroveň), alebo za celé odvetvie (makroúroveň). Podnik ako účtovná jednotka rozlišuje podľa autorky finančnú analýzu na internú, pri ktorej podnik vychádza výhradne z údajov informačných systémov podniku (účtovníctvo, kalkulácie, rozpočty, štatistiky a pod.).

1.1.2 História

Počiatky finančnej analýzy sa vyznačovali podľa Mrkvičku (2006) najmä znázorňovaním absolútnych zmien účtovných výsledkov. Následne sa súvaha a výkazy s ňou spojené považovali za zdroj informácií pre zisťovanie úverovej schopnosti podnikov. Prioritou bolo zachovanie primeranej úrovne likvidity, čo by zaručilo pre podnik jeho „prežitie.“

Ručková (2010) odkazuje na dostupné pramene, podľa ktorých sú krajinou pôvodu finančnej analýzy Spojené štáty americké. Podľa autorky sa v počiatku nejednalo o praktické využitie tohto druhu analýzy, šlo iba o teoretické práce. Vývoj finančných analýz bol prirodzeným odrazom doby v ktorej existovala potreba ich využitia. Štruktúra analýzy sa menila výraznejšie s nástupom technológií (počítače, informačné technológie a pod.), nakoľko sa zmenil prístup a dôvody, ktoré motivovali zostavovanie týchto analýz.

1.1.3 Delenie

Rôznorodosť analýz finančného riadenia podniku pozostáva z zložitých javov a procesov, ktoré sa dejú v rámci transformačných procesov podniku. Analýza je nástrojom skúmania a hodnotenia. Účinnosť analýzy spočíva v iniciatívnom prístupe, ktorý je stanovený konkrétnymi podmienkami sledovaných cieľov. Alexy (2005) z časového hľadiska rozdeľuje finančnú analýzu na dva druhy na základe spomenutých cieľov, stanovísk a záujmov:

1. retrospektívna finančná analýza (ex post),
2. perspektívna finančná analýza (ex ante).

Retrospektívna finančná analýza (ex post) pracuje s údajmi, ktoré nájdeme predovšetkým v účtovnej závierke. Zdrojom môže byť podľa Vlachynského (2009) aj výročné a burzové správy, informácie špecializovaných firiem zameraných na sledovanie vývoja odvetvia, odborov a pod.

Perspektívna finančná analýza (ex ante) predikuje vývoj finančnej situácie podniku, prognózuje finančnú spôsobilosť a jej výpovedná hodnota je na základe toho, v akom časovom horizonte je vzdialený cieľový stav od súčasného. Niektoré finančné ukazovatele a ich kombinácie pomáhajú pri predikcii vývoja finančnej situácie. Vďaka tejto

analýze možno predvídať a realizovať potrebné zmeny a korekcie, aby sme zabránili nožnej finančnej kríze. (Zalai 2013)

1.1.4 Užívatelia finančnej analýzy

Výkonávanie finančnej analýzy nie je výhradne záujmom vrcholového manažmentu podnikov. Podniky v rámci svojho pôsobenia prichádzajú do vzťahu (obchodný, právny a pod.) s rôznymi subjektami. Dané subjekty pracujú s informáciami, ktoré sa týkajú práve finančného stavu. Kislingerová (2005) týchto užívateľov rozdeľuje podľa prostredia, v ktorom pôsobia na:

- externých užívateľov – štát a jeho orgány, banky a veritelia, obchodní partneri, konkurenti a pod.,
- interných užívateľov – zamestnanci, manažéri.

Význam finančnej analýzy je podľa autorky na základe vysokého záujmu o ekonomické informácie nevhodné podceňovať, nakoľko existuje okrem externých a interných užívateľov záujem zo strany napr. analytikov, daňových poradcov, odborov aj širokej verejnosti.

Definície jednotlivých subjektov sa u rôznych autorov mierne odlišujú, no významom sú odlišnosti minimálne:

Obchodní partneri sa delia na dodávateľov a odberateľov. Dodávatelia podniku sledujú z krátkodobého hľadiska schopnosť uhrádzať krátkodobé záväzky včas a orientujú sa na krátkodobú prosperitu. Dlhodobý dodávateľ venuje svoju pozornosť na dlhodobú stabilitu a udržateľnosť svojich dodávok. Odberatelia sledujú finančnú situáciu predovšetkým pri dlhodobom obchodnom vzťahu s podnikom, pretože krach svojho ich dodávateľa by znamenal vznik finančných problémov. Práve to je dôvodom potreby istôt zo strany podniku plniť všetky svoje záväzky. (Vlachynský 2002)

Investorov definuje Kislingerová (2007) delí podľa toho, na čo využijú dané údaje. Prvá skupina využíva informácie pri rozhodovaní sa o budúcich investíciách a do úvahy berie riziko, výnosnosť, likviditu a iné finančno-ekonomické ukazovatele. Druhá využíva extrahované dáta pri kontrole toho, ako podnik nakladá so zdrojmi, ktoré im boli poskytnuté investormi.

Banky a veritelia predstavujú ďalšiu skupinu užívateľov finančnej analýzy. Aby získali predstavu o finančnom zdraví dlžníka (budúceho, existujúceho). Vochozka (2011) okrem spomenutej definície spomína pravidelnosť odovzdávania správ o finančnej situácii podniku (dlžníka). Tieto finančné správy bývajú súčasťou úverových zmlúv.

Štát využíva podľa Kotuliča (2007) tieto informácie okrem kontroly správnosti vykazovania daňovej povinnosti aj na rôzne štatistické porovnávania, kontrolu majetkovej účasti štátu, rozdeľovane dotácii a sledovanie výkonnosti podnikov pri verejnej obchodnej súťaži.

Manažéri pri riadení financií lepšie prístup k údajom a informáciám. Na základe tohto prístupu disponujú lepšími informáciami, ako externí užívatelia a dokážu tak tieto informácie lepšie rozhodovať o zdrojoch krytia, štruktúre majetku a alokácii peňažných prostriedkov, prerozdeľovaní zisku a zostavovaní rozpočtov a finančných plánov. (Suvová 1999)

Zamestnancov podniku popisuje Kotulič (2007) ako interných užívateľov, ktorí majú prirodzený záujem v prospech podniku, v ktorom pracujú (prosperita, finančná stabilita a pod.). Zameriavajú sa na istotu v zamestnaní, kariérny postup a profesijný rast, ako aj na sociálnu a mzdovú oblasť.

1.1.5 Zdroje finančnej analýzy

Ešte pred začiatkom spracovávania údajov potrebných pre akúkoľvek analýzu musia všetci užívatelia sformulovať ciele, ktoré chcú danou analýzou dosiahnuť. Na základe týchto sformulovaných cieľov si ďalej volia metódy tak, aby zodpovedali časovej a finančnej náročnosti. (Ručková 2010)

Alexy (2005) považuje za základ dobre vykonanej finančnej analýzy, ako pri iných analýzach prístup k informáciám. Konkrétne sa jedná o interné informácie podniku, v ktorom sa má daná analýza realizovať. Vzniká tu veľký dopyt po vstupných dátach, informáciách a údajoch s rôznou povahou a charakterom. Všetky toky (materiálový, peňažný, informačný) sa v každej fáze podniku zachytáva v účtovných výkazoch.

Účtovná závierka podniku predstavuje podľa Bartošovej (2020) základ finančnej analýzy. Je súčasťou finančného účtovníctva, ktoré ako časť celého informačného systému poskytuje informácie o finančnom stave podniku a jeho výsledkoch hospodárenie v retrospektívne. Je tvorená **výkazom ziskov a strát, súvahou a výkazom cash-flow.**

Spomenuté výkazy poskytujú údaje o hospodárskej činnosti podniku. Cieľom je využitie týchto zdrojov pri finančnej analýze tak, aby sme získali ucelený pohľad na finančnú situáciu podniku.

2 Cieľ a metodika práce

V tejto časti práce sa budeme venovať definovaniu cieľov a oboznámime sa s metódami, ktoré budeme využívať pri naplnení stanovených cieľov.

2.1 Cieľ práce

Cieľom záverečnej práce je identifikovať činitele a intenzitu s akou pôsobia na finančno-ekonomickú situáciu podnikateľa a navrhnúť ich väzby tak, aby podnik profitoval.

Na dokázanie hlavného cieľa sme si stanovili tieto čiastkové ciele:

- Sumarizácia súčasného stavu a riešenej problematiky
- Syntéza údajov o stave sledovaného podniku a jeho analýza pomocou **absolútnych ukazovateľov**
- Analýza **predikčných** modelov.
- Porovnanie vybraných **pomerových** a **rozdielových ukazovateľov** sledovaného s podnikom konkurenčným.
- Porovnanie sledovaného podniku v priestore pomocou **metódy hodnotenia podniku v priestore**.
- Kvantifikácia vplyvov determinujúcich činiteľov.

2.2 Metodika práce a metódy skúmania

Na naplnenie čiastkových cieľov záverečnej práce sme využívali kvalitatívne, aj kvantitatívne metódy ako pozorovanie, porovnávanie, prieskum a analýza. Všetky metódy, ktoré sme v rámci identifikácie činiteľov a intenzity ich pôsobenia na finančno-ekonomickú situáciu podniku využili podrobnejšie popisujeme v nasledujúcej časti práce.

2.2.1 Analýza absolútnych ukazovateľov

Táto časť finančnej analýzy vychádza podľa Ciska (2013) priamo z účtovných výkazov. Všetky údaje sa pritom porovnávajú s predošlým obdobím za pomoci absolútneho a percentuálneho vyjadrenia zmeny. Rozdeľuje sa na analýzu **horizontálnu** (HA) a **vertikálnu** (VA).

1. **HA** – prepočet tejto analýzy pracuje so zmenami absolútnych hodnôt, ako aj so zmenami v percentuálnych vyjadreniach jednotlivých položiek súvahy a to horizontálne (po riadkoch). Cieľom HA je teda identifikovanie a vyčíslenie zmien, ktoré nastali.

Cisko (2013) delí vzťahy podľa typu ukazovateľa:

$$\text{Absolútny ukazovateľ} = X_t - X_{t-1}$$

$$\text{Relatívny ukazovateľ} = \frac{X_t - X_{t-1}}{X_{t-1}} * 100$$

Kde:

X_t - hodnota položky v bežnom období

X_{t-1} - hodnota položky v predchádzajúcom období

2. **VA** – pracuje s údajmi podľa stĺpcov a jednotlivé položky sú vyjadrované ako podiely prvkov na celku. Pomocou tejto zmeny položiek súvahy vieme identifikovať zmeny v súvahe, ktoré sú najzávažnejšie a rovnako tak vieme porovnávať tieto zmeny položiek súvahy s inými podnikmi. Jej výhodou je porovnateľnosť údajov analýzy v rôznych obdobiach bez vplyvu inflácie. Tento fakt je vďaka percentuálnemu vyjadrovaniu vybraných položiek účtovných výkazov. (Bartošová 2014)

2.2.2 Analýza pomerových ukazovateľov

Pomerové ukazovatele porovnávajú podniky rôznych veľkostí a to z nich podľa Kotuliča (2007) robí základnými ukazovateľmi finančnej analýzy, nakoľko vykonávajú analýzu časového vývoja finančnej stránky podniku a zároveň posudzujú jeho pozíciu a výkonnosť. Môžu slúžiť aj ako vstupné údaje pre matematické modely pri opisovaní závislostí medzi vybranými javmi a pri hodnotení rizika, alebo pri predpovedaní budúceho vývoja.

Pomerové ukazovatele vyjadrujú podiel dvoch absolútnych ukazovateľov vybraných súvahových položiek, položiek výkazu zisku a strát alebo cash-flow. Ukazovatele sa od seba líšia konštrukciou a výpovednou schopnosťou. Jankalová (2015) ich delí na ukazovatele **aktivity, likvidity, rentability, zadlženosti a trhovej hodnoty podniku.**

V rámci porovnávania podnikov budeme využívať všetky spomenuté ukazovatele s výnimkou ukazovateľov trhovej hodnoty podniku.

1. Ukazovatele aktivity

Vyjadrujú „obratovosť“ majetku (celku) na jeho vybraných položkách (jednotlivé časti), pričom sa delia na dve skupiny. Prvou sú **ukazovatele doby obratu**:

- zásob,
- pohľadávok (doba splatnosti a inkasa krátkodobých pohľadávok),
- splácania záväzkov,
- majetku,
- neobežného majetku.

Druhá skupina ukazovateľov predstavuje obrat:

- zásob,
- majetku,
- pohľadávok. (Jankalová 2015)

Pre potreby porovnávania sme využívali nasledovné ukazovatele aktivity, ktoré Zalai (2013) definuje ako:

Doba obratu zásob vyjadruje v dňoch, koľko trvá jedna „obrátka“ zásob.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Priemerný stav zásob}}{\text{Tržby}} * 360$$

Doba obratu aktív odzrkadľuje ekvivalentne v dňoch čas, za ktorý sa obrátia aktíva na celkových tržbách. Čím je hodnota ukazovateľa nižšia, tým je to pre podnik priaznivejšie. Znižovanie hodnoty vypovedá o tom, že podnik expanduje bez potreby zvyšovania finančných zdrojov.

$$\text{Doba obratu aktív} = \frac{\text{Priemerný stav aktív}}{\text{Tržby}} * 360$$

Obrat aktív vyjadruje počet „obrátok“ za rok. Ak využívanie aktív podniku bude nižšie ako je počet „obrátok“ celkových aktív (priemer), tak by malo nastať zvýšenie tržieb prípadne bude podnik nútený odpredať niektoré svoje aktíva.

$$\text{Obrat aktív} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Priemerný stav zásob}}$$

Doba inkasa krátkodobých pohľadávok stanovuje ako dlho trvá v priemere, kým nastane platba od vzniku nároku na platbu a hodnotí disciplínu kupujúceho.

$$\text{Doba inkasa krátkodobých pohľadávok} = \frac{\text{Priemerný stav kr. pohľadávok}}{\text{Tržby}} * 360$$

Doba splácania krátkodobých záväzkov hovorí o čase, v ktorom podnik odkladá platby faktúr, pričom tento ukazovateľ vyjadruje disciplínu podniku voči svojim dodávateľom.

$$\text{Doba splácania krátkodobých záväzkov} = \frac{\text{Priemerný stav kr. záväzkov}}{\text{Tržby}} * 360$$

2. Ukazovatele likvidity

Vyjadrujú schopnosť podniku plniť si svoje záväzky, pričom podnik s finančnými ťažkosťami má problém hradiť svoje záväzky voči dodávateľom. Bartošová (2015) tvrdí, že so zvyšujúcou sa hodnotou ukazovateľa vzrastá pravdepodobnosť bezproblémového priebehu splácania záväzkov. Zároveň tvrdí, že to môže signalizovať neefektívne využívanie prostriedkov, s ktorými podnik disponuje.

Rúčková (2015) považuje vysoké hodnoty ukazovateľov likvidity rovnako za nepriaznivé, pretože finančné prostriedky spoločnosť viaže v aktívach a to nepracuje v prospech zhodnocovania finančných prostriedkov. Opačný efekt majú hodnoty nízkej likvidity, čo spôsobuje neschopnosť splácať dlhy podniku. Stabilná úroveň ukazovateľov zabezpečuje dobré meno a stabilné postavenie.

Delenie ukazovateľov likvidity podľa Čiska (2006):

Okamžitá likvidita (1. stupeň) vyjadruje okamžitú platobnú schopnosť podniku a využíva sa pri bežnom finančnom riadení. Pri prvom stupni likvidity považujeme za krátkodobý finančný majetok hotovosť, peniaze na bankových účtoch a prípadne ekvivalenty ako cenné papiere, ktoré má podnik k dispozícii ku dňu účtovnej závierky. Všeobecná odporúčaná hodnota sa pohybuje v rozmedzí od 0,2 do 0,8.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý fin.majetok (KFM)}}{\text{Krátkodobé záväzky celkom}}$$

Bežná likvidita (2. stupeň) predstavuje koľkokrát kryjú obežné aktíva krátkodobé podnikové záväzky a zároveň objasňuje rozsah krytia krátkodobých záväzkov krátkodobými aktívami, ktoré by mali byť premenené na hotovosť. Rozpätie odporúčaného intervalu predstavuje hodnoty od 1 do 1,5. Ak by podnik dosahoval hodnoty pod úrovňou spodnej

hranice intervalu, bol by nútený predat' zásoby, aby zabezpečil svoju schopnosť uhrádzať celkové krátkodobé záväzky.

$$\text{Bežná likvidita} = \frac{KFM + \text{átkodobé pohľadávky (KP)}}{\text{Krátkodobé záväzky celkom}}$$

Celková likvidita (3. stupeň) určuje, do akej miery sú krátkodobé cudzie zdroje podniku kryté celkovým obežným majetkom a zároveň slúži na dlhodobé hodnotenie vývoja schopnosti podniku uhrádzať svoje záväzky. Jeho odporúčané hodnoty by sa mali pohybovať v intervale od 1,5 do 2,5. Vzhľadom na to, že sleduje vývoj platobnej schopnosti podniku, nazýva sa aj ukazovateľom solventnosti podniku.

$$\text{Celková likvidita} = \frac{KFM + KP + \text{Zásoby}}{\text{Krátkodobé záväzky celkom}}$$

3. Ukazovatele rentability

Všetky ukazovatele rentability vyjadrujú rôznym spôsobom výsledky úsilia podnikovej činnosti. Úroveň a vývoj je odrazený vo vývoji likvidity, zadlženosti aj aktivity. Štofková (2015) delí ukazovatele rentability nasledovne:

- rentabilita vlastného kapitálu (ROE – Return on Equity),
- rentabilita tržieb (ROS – Return on Sales),
- rentabilita vloženého kapitálu (ROI – Return on Investments),
- rentabilita celkového kapitálu (ROA – Return on Assets),
- rentabilita dlhodobého investovaného kapitálu (ROCE – Return on Capital employed).

Podľa Ciska (2013) merajú ukazovatele rentability úspešnosť podniku na základe porovnania hospodárskych výsledkov s inými veličinami a informujú, aký bol objem produkovaného zisku z príslušných činností. Radia sa sem najmä tržby alebo vložený kapitál. Rovnako vyjadrujú závislosti medzi hospodárskymi výsledkami a vloženými prostriedkami. V čitateli je vždy uvedený zisk, ktorý môže mať rôzne formy:

- zisk pred zdanením a úrokmi (EBIT – Earnings Before Interest and Taxes),
- zisk pred zdanením (EBT – Earnings Before Taxes),
- zisk po zdanení (EAT – Earnings After Taxes),

Menovateľ obsahuje najčastejšie:

- vlastný kapitál,
- dlhodobý kapitál,
- celkový kapitál,
- tržby,
- náklady,
- pridaná hodnota a iné.

V práci sme využívali všetky ukazovatele rentability, s výnimkou rentability dlhodobého investovaného kapitálu (ROCE), nakoľko sledovaný podnik dlhodobo neinvestuje žiaden kapitál. Rúčková (2015) definuje tieto ukazovatele nasledovne:

Rentabilita vlastného kapitálu (ROE) vyjadruje, v akej miere je vložený kapitál výnosný. Investor vie zistiť reprodukovateľnosť kapitálu na základe miery zisku s intenzitou zodpovedajúcou rizikám investície. V prípade, že je hodnota ukazovateľa nižšia ako výnosnosť cenných papierov, alebo ak je rovnaká, tak podnik smeruje k zániku.

$$ROE = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastný kapitál}} * 100$$

Rentabilita tržieb (ROS) je základným ukazovateľom rentability, nakoľko charakterizuje hospodársku činnosť podniku a zároveň vypovedá, ako podnik zhodnocuje spotrebu vstupov tak, že je schopný vyčíslit' výšku zisku na euro tržieb. Do množiny tržieb patrí s ohľadom na charakter podnikania výhradne predaj služieb, no všeobecne sem radíme aj tržby z predaja tovaru a výrobkov.

$$ROS = \frac{\text{Zisk pred zdanením}}{\text{Tržby}} * 100$$

Rentabilita celkového kapitálu (ROA) predstavuje návratnosť aktív a zároveň aj akú návratnosť vykazuje investovaný kapitál. Ukazovateľ vyčísl'uje, ako vie podnik zhodnotiť hodnotu celkového kapitálu.

$$ROA = \frac{\text{Zisk pred zdanením}}{\text{Aktíva}} * 100$$

Rentabilita vloženého kapitálu predstavuje celkový zisk z investície, alebo produktivitu investícií. Jedná sa o jeden zo základných ukazovateľov merania efektívnosti investícií a používa sa pri hodnotení hospodárskych stredísk.

$$ROI = \frac{(\text{Čistý zisk} + \text{nákladové úroky})}{\text{Celkový kapitál}} * 100$$

4. Ukazovatele zadlženosti

Slúžia ako nástroje monitorovania štruktúry finančných zdrojov podniku, teda využívanie vlastného a cudzieho kapitálu. Vplyv na stabilnú finančnú štruktúru má podiel vlastných a cudzích zdrojov krytia. Stabilnú pozíciu má podnik, ak je hodnota podielu vlastných zdrojov vysoká. Labilným nazývame podnik, ak má vysoký podiel cudzích zdrojov krytia, nakoľko situácia na trhu a neistota veriteľov môže mať vážny negatívny dopad na finančnú stabilitu podniku. (Jankalová 2015)

Pri hodnotení ukazovateľov zadlženosti využívame aj ZBP, podľa ktorého by mal byť dlhodobý majetok financovaný dlhodobým kapitálom. Rovnaký princíp by mal byť podľa Bartošovej (2015) dodržaný aj pri financovaní krátkodobého majetku, ktorý by mal byť financovaný výhradne krátkodobým kapitálom. Zlaté pravidlo financovania by malo byť dodržané, ak skúmame finančnú štruktúru. Podľa neho by nemali mať zdroje financovania v podniku kratšie trvania, ako časť majetku, ktorú by mali financovať.

Pri výbere vhodných ukazovateľov zadlženosti sme sa opierali o definície Ciska (2013), ktorý ich popisuje nasledovne:

Finančná páka vplýva na riziko a výnosnosť podniku. Výpovedná hodnota spočíva v tom, aká časť aktív tvorí vlastný kapitál.

$$\text{Finančná páka} = \frac{\text{Celkový majetok}}{\text{Vlastný kapitál}}$$

Stupeň samofinancovania vyjadruje podiel vlastného kapitálu a celkových zdrojov podniku.

$$\text{Stupeň samofinancovania} = \frac{\text{Vlastný kapitál}}{\text{Celkový kapitál}}$$

Stupeň zadlženosti vyjadruje podiel cudzieho kapitálu v porovnaní s celkovými zdrojmi podniku. Prijateľné hodnoty ukazovateľa predstavujú interval od 70% do 80%.

$$\text{Stupeň zadlženosti} = \frac{\text{Cudzí kapitál}}{\text{Celkový kapitál}}$$

Krátkodobá zadlženosť vyjadruje zaťaženie podniku z krátkodobého hľadiska (napr. úvery so splatnosťou do 1 roka).

$$\text{Krátkodobá zadlženosť} = \frac{\text{Krátkodobé záväzky}}{\text{Aktíva}} * 100$$

Dlhodobá zadlženosť predstavuje v relatívnom vyjadrení zaťaženie podniku, no z hľadiska dlhodobého (napr. úvery so splatnosťou dlhšou ako 1 rok).

$$\text{Dlhodobá zadlženosť} = \frac{\text{Dlhodobé záväzky}}{\text{Aktíva}} * 100$$

Platobná neschopnosť vyjadruje, v akom pomere je podnik schopný plniť svoje krátkodobé záväzky výhradne s využitím hodnoty krátkodobých pohľadávok.

$$\text{Platobná neschopnosť} = \frac{\text{Krátkodobé záväzky}}{\text{Krátkodobé pohľadávky}}$$

2.2.3 Analýza rozdielových ukazovateľov

V rámci využívaných metód sme využili prístup, ktorý sa uplatňuje v rámci HA a tým je rozbor zlatého bilančného pravidla (ZBP) a čistého pracovného kapitálu (ČPK).

Kotulič (2007) ich definuje nasledovne:

- **ZBP** – predpokladá, že zdroje krytia dlhodobého majetku budú zdroje dlhodobé (vlastné imanie a dlhodobý cudzí kapitál). V tomto prípade môžu nastať dve situácie, v ktorých sa môže podnik ocitnúť:

1. *prekapitalizovaný podnik*

= **dlhodobý majetok < dlhodobé zdroje krytia**

2. *podkapitalizovaný podnik*

= **Dlhodobý majetok > dlhodobé zdroje krytia**

- **ČPK** – vzniká v prípade, že krátkodobý majetok bude nadobúdať vyššie hodnoty ako hodnota krátkodobých zdrojov krytia majetku. Rovnako tu môžu nastať dve situácie:

1. podnik disponuje *čistým pracovným kapitálom*

= **Krátkodobý majetok > krátkodobé zdroje krytia**

2. podniku vzniká *nekrytý dlh* - (podnik je podkapitalizovaný)

= **Krátkodobý majetok < krátkodobé zdroje krytia**

2.2.4 Predikčné modely

Podľa Fedorkovej (2013) je jedným z najdôležitejších krokov, ktoré by mal podnik realizovať práve prevencia pred možnými finančnými problémami prostredníctvom prognózy finančnej situácie, kde je vhodné využívať finančnú analýzu ex-ante, ktorá prognózuje budúci vývoj podniku a tak dokáže predvídať možnú finančnú tieseň na základe

využitia bankrotných (Tafflerov test, Rýchly test) a bonitných modelov (Index bointy, Index IN99) tak, aby sa podnik neocitol v budúcnosti vo finančných problémoch.

Index bonity vychádza podľa Ciska (2013) z Beermanovej diskriminačnej funkcie a nazývame ho aj zjednodušeným modelom, nakoľko zhodnocuje stav podnikov na základe šiestich ukazovateľov. Výpočet je nasledovný:

Tabuľka 1 Index bonity – postup výpočtu

Ukazovateľ	Výpočet
X1	Cash-flow / Cudzie zdroje
X2	Celkové aktíva / Cudzie zdroje
X3	EBIT / Celkové aktíva
X4	EBIT / Celkové výnosy
X5	Zásoby / Celkové výnosy
X6	Celkové výnosy / Celkové aktíva
Bi	$1,5 \cdot X1 + 0,08 \cdot X2 + 10 \cdot X3 + 5 \cdot X4 + 0,3 \cdot X5 + 0,1 \cdot X6$

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Kráľoviča (2002).

Vyššia hodnota vyextrahovaného ukazovateľa (B_i) znamená lepšiu finančno-ekonomickú situáciu podniku. Hodnotenie ekonomickej situácie je vďaka priamej úmere pravdepodobnosti prežitia a hodnotou (B_i) podľa Kráľoviča (2002) nasledovné:

- Extrémne dobrá ($B_i > 3$),
- Veľmi dobrá ($2 < B_i < 3$),
- Dobrá ($1 < B_i < 2$),
- Určité problémy ($0 < B_i < 1$),
- Zlá ($-1 < B_i < 0$),
- Veľmi zlá ($-2 < B_i < -1$),
- Extrémne zlá ($B_i < -2$).

Index IN99 (vlastnícky model) možné v podmienkach Slovenskej republiky podľa Kráľoviča (2002) využiť vďaka tomu, že tento model radíme medzi viacrozmerné diskriminačné analýzy. Ich tvorcami sú Neumaierovci a tento index je jeden zo štyroch, ktoré vytvorili.

Tabuľka 2 Index IN99 – postup výpočtu

Ukazovateľ	Výpočet
X1	Cudzie zdroje / Celkové aktíva
X2	EBIT / Celkové aktíva
X3	Celkové výnosy / Celkové aktíva
X4	Obežné aktíva / (Krátkodobé zdroje + krat. Bankové úvery)
IN99	$-0,017 \cdot X1 + 4,573 \cdot X2 + 0,481 \cdot X3 + 0,015 \cdot X4$

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Mičudová (2013).

Extrahovaná hodnota indexu môže pre podnik podľa Mičudovej (2013) znamenať:

- Kladnú hodnotu ekonomického zisku ($IN99 > 2,07$),
- Šedá zóna: podnik na tom nie je zle ($1,42 > IN99 \leq 2,07$),
- Šedá zóna: nerozhodná situácia ($1,089 > IN99 \leq 1,42$),
- Šedá zóna: prevažujú firemné problémy ($0,684 > IN99 \leq 1,089$),
- Záporná hodnota ekonomického zisku ($IN99 \leq 0,684$).

Tafflerov test vyhodnocuje situáciu na základe výslednej hodnoty (TBM). Ak je táto hodnota nad úrovňou 0,3; podnik čelí malej pravdepodobnosti bankrotu. Opačná situácia nastáva pre podnik v prípade, že sa táto hodnota pohybuje pod úrovňou 0,2; vtedy podnik čelí vyššej pravdepodobnosti bankrotu. (Jenčová 2009)

Tabuľka 3 Tafflerov test – postup výpočtu

Ukazovateľ	Výpočet
R1	Zisk pred zdanením / Krátkodobé záväzky
R2	Obežné aktíva / Cudzí kapitál
R3	Krátkodobé záväzky / Celkové aktíva
R4	Tržby / Celkové aktíva
TBM	$0,53 \cdot R1 + 0,13 \cdot R2 + 0,18 \cdot R3 + 0,16 \cdot R4$

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Jenčová (2009).

Rýchly test je podľa Zalaia (2010) metóda, ktorá sa využíva najmä v západnej Európe a predstavuje rýchlo uskutočniteľnú metódu, nakoľko pracuje len s štyrmi finančnými ukazovateľmi a na ich bodovom ohodnotení.

Tabuľka 4 Rýchly test – postup výpočtu

Ukazovateľ	Výpočet
A -Financovanie	Vlastný kapitál / Celkové aktíva
B - Likvidita	(Cudzie zdroje - Obežné aktíva) / Cash-Flow
C - Rentabilita	EBIT / Celkové aktíva
D - Výnos	Cash-flow / Tržby

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Kralicek (1993).

Čím je celkový bodový zisk menší, tým je lepšia finančno-ekonomická situácia sledovaného podnikateľského subjektu. Zvyšujúcou sa hodnotou súčtu bodového hodnotenia sa situácia v podniku naopak zhoršuje.

Tabuľka 5 Rýchly test – hodnotiaci škála

Ukazovateľ	Stupnica hodnotenia bodov				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
A -Financovanie	> 30%	> 20%	> 10%	< 10%	záporný
B - Likvidita	< 3r.	< 5r.	< 12r.	> 12r.	> 30r.
C - Rentabilita	> 10%	> 8%	> 5%	< 5%	záporný
D - Výnos	> 15%	> 12%	> 8%	< 8%	záporný

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Kralicek (1993).

Kralicek (1993) ďalej uvádza, že podniky radíme podľa toho, koľko majú v danom hodnotení bodov:

- 4 - 7 bodov – Vynikajúce výsledky s dobrou vyhliadkou do budúcnosti,
- 8 - 11 bodov – Nadpriemerné výsledky,
- 12 – 15 bodov – Podpriemerné výsledky,
- 16 – 20 bodov – Labilný, zaostávajúci stav so zlými vyhliadkami do budúcnosti.

2.2.5 Porovnanie podniku v priestore

Pre potreby porovnávania podniku v priestore sme si zvolili metódu normovanej premennej, v rámci ktorej sme porovnávali vybraný podnik, dva konkurenčné podniky s podobnými výsledkami hospodárenia a dva výrazne výkonnejšie podniky v rámci rovnakého odvetvia, regiónu v ktorom sídlia a pôsobia. Porovnávali sme vybrané druhy rentabilit, likvidity 1. a 2. stupňa (podniky nedisponujú zásobami, $L_2=L_3$), rovnako sme porovnávali rozdiely medzi výškou tržieb a dosiahnutým ziskom, ziskovú a hrubú maržu

a ako posledný ukazovateľ hodnotenia sme zvolili celkovú zadlženosť podnikov. Údaje sme čerpali z databázy Finstatu.

Podstata metódy spočíva v prevode hodnôt vybraných ukazovateľov na porovnateľný tvar (normovaná premenná). Postup je podľa Sedláčka (1998) nasledovný:

1. Výpočet aritmetických priemerov (x_j) a smerodajných odchýlok (Sx_j) za jednotlivé ukazovatele, ktoré budú potrebné pri ďalšom postupe.

2. Transformácia pôvodných hodnôt ukazovateľov (x_{ij}) na normovaný tvar (u_{ij}) výpočty sa líšia:

- ak sa jedná o maximalizujúci ukazovateľ: $u_{ij} = \frac{x_{ij} - x_{priem. j}}{Sx_j}$

- minimalizačný ukazovateľ: $u_{ij} = \frac{x_{priem. j} - x_{ij}}{Sx_j}$

3. Vyjadrenie výslednej charakteristiky (integrálny ukazovateľ), ktorý dostaneme ako vážený aritmetický priemer normovaných hodnôt.

4. Stanovenie poradia podnikov podľa priemernej hodnoty normovanej premennej (čím je hodnota vyššia, tým lepšie poradie).

2.2.6 Kvantifikácia vplyvu determinujúcich činiteľov

Výber metódy kvantifikácie vplyvu činiteľov ovplyvňujúcich odchýlku analyzovaného ukazovateľa závisí podľa Zalaia (2010) od:

- konštrukcie analytického modelu,
- použitých väzieb medzi ukazovateľom (syntetickým) a ukazovateľmi (činitele, analytické ukazovatele), o ktorých predpokladáme, že odchýlku spôsobili. Môže ísť o väzby:

1. adaptívne,
2. multiplikatívne,
3. kombinované.

V našich skúmaníach budeme využívať logaritmickú metódu výpočtu, ktorá sa opiera o dve formy multiplikatívnej väzby:

- súčin – ($X = a * b * c$),

- podiel – ($X = a / b$).

Následne vyjadrujeme vplyv činiteľa (napr. $\Delta Xa\%$, $\Delta Xb\%$ - rovnaké pri všetkých metódach). (Jenčová 2011)

Prvou zvolenou metódou je **trhovo orientovaná analýza tržieb**. V rámci tejto analýzy sledujeme zmeny tržieb podniku v porovnávaných obdobiach a kvantifikujeme vplyvy činiteľov:

- odvetvová cena (€/km),
- relatívna cena (€/km),
- veľkosť trhu (t),
- realizácia podniku (t).

Merné jednotky činiteľov sú upravené podľa povahy vstupných údajov, nakoľko údaje ako veľkosť trhu nie sú v odvetví cestnej nákladnej dopravy dostupné v absolútnom vyjadrení počtu realizovaných prepráv. Rovnako tak ceny uvádzame v jednotkovej forme, nie ako sumu za celú prepravu. Dôvodom je predpoklad vzniku odchýlky pri výpočte v dôsledku práce s priemernými údajmi.

V práci sme sa rovnako zamerali na analýzu vplyvu **ukazovateľa celkovej nákladovosti** v roku 2020 oproti roku 2019 a kvantifikáciu vplyvu (absolútneho aj relatívneho) determinujúcich činiteľov:

- náklady,
- výnosy.

Ďalšou zvolenou metódou je analýza zmeny **ročných mzdových nákladov** v rovnakých obdobiach a kvantifikáciu vplyvu činiteľov:

- počet pracovníkov,
- počet odpracovaných hodín ročne (hod.),
- priemerná hodinová mzda pracovníka (€/hod.).

Poslednou analýzou je kvantifikovanie zmeny ukazovateľa **produktivity práce**. Sledované obdobie sa nemení a sledujeme vplyv:

- celkových výnosov (€),
- počtu pracovníkov.

Všetky zistenia následne interpretujeme.

3 Výsledky práce

V tejto časti práce sa budeme pomocou vybraných metód finančno-ekonomickej analýzy venovať priamo výpočtom a interpretácii zistení, ktoré vyplývajú z nasledujúcich výpočtov.

3.1 Charakteristika skúmaného podniku

Pre lepšie pochopenie podnikateľského prostredia, v ktorom sa sledovaná spoločnosť nachádza si na úvod uvedieme pár základných údajov o skúmanom podniku.

3.1.1 Základné údaje

Obchodný názov: Slowaker s. r. o.

Sídlo: Ternavská 2238/7, 075 01 Trebišov

Dátum vzniku: 24. októbra 2017

Počet zamestnancov 2021: 10-19

Obrázok 1 Logo Slowaker

Zdroj: Slowaker, 2021

Predmet podnikania:

Skladovanie a pomocné činnosti v doprave nákladná cestná doprava vykonávaná vozidlami s celkovou hmotnosťou do 3,5 t vrátane prípojného vozidla.

Sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb, výroby kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi. (Finstat, 2021)

Internetové sídlo spoločnosti: <http://www.slowaker.com/sk/>

3.1.2 O spoločnosti

Spoločnosť realizuje cestné prepravy tovarov pre výrobné spoločnosti po celej Európe, pričom sa špecializuje na expresné zásielky. Najvyššou prioritou je pritom odbremeniť zákazníka od všetkých jeho starostí a stresu – to dokážeme vďaka prevzatíu celej organizácie prepravy na nás.

3.2 Vertikálna analýza skúmaného podniku

Pri tejto analýze sledujeme, ako sa jednotlivé položky súvahy percentuálne podieľajú na celku. Zvolili sme síce nie veľmi ideálne zobrazenie tabuľky, no dôvodom bolo to, aby sme vedeli jednoducho porovnávať percentuálne zmeny s údajmi v hodnotovom vyjadrení (€).

3.2.1 VA - Aktíva

Tabuľka 6 VA - Aktíva spoločnosti SLOWAKER

STRANA AKTÍV	Č. riadku	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
b	c	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
SPOLU MAJETOK	1	5 245	18 565	318 260	616 586	1 130 914					
Neobežný majetok	2		5 385	17 768	45 270	198 817	0%	29%	6%	7%	18%
Dlhodobý nehmotný majetok	3										
Dlhodobý hmotný majetok súčet	4		5 385	17 768	45 270	198 817		100%	100%	100%	100%
Pozemky a stavby	5				20 615	167 219				46%	84%
Samostatné hnuťelné veci a súbory hnuťelných vecí	6		5 385	17 768	24 655	31 598		100%	100%	54%	16%
Ostatný dlhodobý hmotný majetok	7										
Opravná položka k nadobudnutému majetku	8										
Dlhodobý finančný majetok súčet	9										
Podielové cenné papiere	10										
Ostatný dlhodobý finančný majetok	11										
Účty v bankách s dobou viazanosti rok a viac	12										
Ostatný DFM so zostatkovou dobou splatnosti do roka	13										
Obežný majetok	14	5 245	13 180	300 492	571 316	931 151	100%	71%	94%	93%	82%
Zásoby	15										
Dlhodobé pohľadávky	16										
Krátkodobé pohľadávky súčet	17	245	12 699	257 707	485 936	748 217	5%	96%	86%	85%	80%
Pohľadávky z obchodného styku	18		11 556	253 439	470 830	701 999		91%	98%	97%	94%
Sociálne poistenie, daňové pohľadávky a dotácie	19		1 014	3 328	10 606	44 264		8%	1%	2%	6%
Ostatné pohľadávky	20	245	129	940	4 500	1 954	100%	1%	0%	1%	0%
Finančný majetok	21	5 000	481	42 785	85 380	182 934	95%	4%	14%	15%	20%
Peniaze a účty v bankách	22	5 000	481	42 785	85 380	182 934	100%	100%	100%	100%	100%
Ostatné finančné účty	23										

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti Slowaker s.r.o.

Tabuľka 6 poukazuje na percentuálne podiely aktív na celkovom majetku (riadok 1). Medziročne sa hodnoty neobežného majetku zvyšovali (riadok 2) a hodnoty obežného majetku naopak znižovali (riadok 14).

Najväčší podiel na daných druhoch majetku majú:

- pri **neobežnom majetku** položka pozemky a stavby (riadok 5)
- pri **obežnom majetku** položka krátkodobých pohľadávok, konkrétne pohľadávky z obchodného styku (riadok 18), zvyšok tvorí finančný majetok podniku (riadok 21).

3.2.2 VA - Pasíva

Tabuľka 7 VA - Pasíva spoločnosti SLOWAKER

STRANA PASÍV	Č. riadku	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
b	c	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY	24	5 245	18 565	318 260	616 586	1 130 914					
Vlastné imanie	25	5 000	1 985	50 633	175 254	346 805	95,33%	10,69%	15,91%	28,42%	30,67%
Základné imanie	26	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	100,00%	251,89%	9,87%	2,85%	1,44%
Základné imanie a zmeny základného imania	27	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Pohľadávky za upísané vlastné imanie	28										
Kapitálové fondy	29										
Fondy zo zisku	30				500	500				0,29%	0,14%
Oceňovacie rozdiely	31										
Nerozdelený zisk alebo neuhradená strata minulých rokov	32			-3 015	45 132	169 754			-5,95%	25,75%	48,95%
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	33		-3 015	48 648	124 622	171 551		-151,89%	96,08%	71,11%	49,47%
Záväzky	34	245	16 580	267 627	441 332	784 109	4,67%	89,31%	84,09%	71,58%	69,33%
Dlhodobé záväzky okrem rezerv a úverov	35				17 550	11 700				3,98%	1,49%
Dlhodobé rezervy	36										
Dlhodobé bankové úvery	37										
Krátkodobé záväzky okrem rezerv, úverov a výpomoci súčet	38	245	16 580	266 651	420 760	704 932	100,00%	100,00%	99,64%	95,34%	89,90%
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	39		3 531	219 011	368 995	650 058		21,30%	82,13%	87,70%	92,22%
Záväzky voči zamestnancom a zo sociálneho poistenia	40		1 965	8 065	12 558	17 852		11,85%	3,02%	2,98%	2,53%
Daňové záväzky a dotácie	41		68	13 989	23 230	15 767		0,41%	5,25%	5,52%	2,24%
Ostatné krátkodobé záväzky	42	245	11 016	25 586	15 977	21 255	100,00%	66,44%	9,60%	3,80%	3,02%
Krátkodobé rezervy	43			976	3 022	2 477			0,36%	0,68%	0,32%
Bežné bankové úvery	44					65 000					8,29%
Krátkodobé finančné výpomoci	45										

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti Slowaker s.r.o.

V tabuľke č. 7 si môžeme všimnúť, že spoločnosť Slowaker si medziročne postupne zvyšuje podiel vlastného kapitálu. To je spojené s hodnotami nerozdeleného zisku/straty minulých období (riadok 32) a VH po zdanení alebo EAT (riadok 33). Tieto hodnoty majú rastúci charakter, to znamená pre podnik rastúci podiel VI (riadok 25), ktorý medziročne rastie rovnako ako spomínané 2 zložky pasív.

Na druhej strane hodnota krátkodobých záväzkov (riadok 38) nerastie, ale udržiava sa na hladine približne 90% z celkových záväzkov spoločnosti (riadok 34).

Medziročne je teda vidieť, ako sa podiel vlastné imania (vlastných zdrojov financovania) zvyšuje, a naopak podiel celkových záväzkov (cudzie zdroje financovania) znižuje (riadky zvýraznené tmavou farbou – 25 a 34).

3.2.3 VA - Výkaz ziskov a strát

Tabuľka 8 VA - Výkaz ZaS spoločnosti SLOWAKER

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT	Č. riadku	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
b	c	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
Výnosy z hospodárskej činnosti spolu súčet	1	-	10 400	1 094 568	2 255 115	2 571 493	-				
Tržby z predaja tovaru	2	-		5 000			-		0,46%		
Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	3	-	10 400	1 088 254	2 250 187	2 555 238	-	100,00%	99,42%	99,78%	99,37%
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	4	-					-				
Aktivácia	5	-					-				
Tržby z predaja DNM, DHM a materiálu	6	-					-				
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	7	-		1 314	4 928	16 255	-		0,12%	0,22%	0,63%
Náklady na hospodársku činnosť spolu súčet	8	-	13 411	1 032 093	2 095 072	2 351 588	-				
Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	9	-		10 400		1 775	-		1,01%		0,08%
Spotreba materiálu a energie	10	-	995	25 075	40 719	56 740	-	7,42%	2,43%	1,94%	2,41%
Služby	11	-	7 835	924 684	1 869 311	2 109 792	-	58,42%	89,59%	89,22%	89,72%
Osobné náklady	12	-	4 300	66 279	167 515	145 964	-	32,06%	6,42%	8,00%	6,21%
Dane a poplatky	13	-		605	769	967	-		0,06%	0,04%	0,04%
Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	14	-	115	2 683	8 309	14 516	-	0,86%	0,26%	0,40%	0,62%
Zostatková cena predaného DHM a predaného materiálu	15	-					-				
Opravné položky k pohľadávkam	16	-					-				
Ostatné náklady na hospodársku činnosť	17	-	166	2 367	8 449	21 834	-	1,24%	0,23%	0,40%	0,93%
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	18	-	-3 011	62 475	160 043	219 905	-				
Pridaná hodnota	19	-	1 570	133 095	340 157	386 931	-				
Výnosy z finančnej činnosti spolu súčet	20	-					-				
Tržby z predaja cenných papierov a podielov	21	-					-				
Výnosy z dlhodobého finančného majetku	22	-					-				
Výnosy z krátkodobého finančného majetku	23	-					-				
Výnosové úroky	24	-					-				
Kurzové zisky	25	-					-				
Ostatné výnosy z finančnej činnosti	26	-					-				
Náklady na finančnú činnosť spolu súčet	27	-	4	437	473	564	-				
Predané cenné papiere a podiely	28	-					-				
Náklady na krátkodobý finančný majetok	29	-					-				
Opravné položky k finančnému majetku	30	-					-				
Nákladové úroky	31	-					-				
Kurzové straty	32	-					-				
Ostatné náklady na finančnú činnosť	33	-	4	437	473	564	-	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	34	-	-4	-437	-473	-564	-				
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	35	-	-3 015	62 038	159 570	219 341	-				
Daň z príjmov	36	-		13 390	34 948	47 790	-	0,00%	21,58%	21,90%	21,79%
Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom	37	-					-				
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	38	-	-3 015	48 648	124 622	171 551	-	100,00%	78,42%	78,10%	78,21%

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti Slowaker s.r.o.

Ako môžeme vidieť, daný výkaz nenadobúda žiadne hodnoty v roku 2016, nakoľko je to rok, v ktorom bola spoločnosť založená a ešte negenerovala zisk. Túto skutočnosť je nutné zohľadniť pri niektorých PU, ktoré budeme popisovať v časti 5.1 tejto semestrálnej práce.

Najväčší podiel na výnosoch tvoria tržby z poskytovania služieb. Každý rok, v ktorom bola spoločnosť aktívna, tvorila táto zložka výkazu ZaS takmer 100%.

Rovnako je to pri nákladoch. Ročne tvoria najväčšiu položku služby, nakoľko spoločnosť nedisponuje vlastným vozovým parkom a všetky realizované prepravy nákladov

je nútená vykonávať pomocou externých služieb (dopravcov). Dané údaje predstavujú hodnoty tržieb a nákladov z hospodárskej činnosti. Finančná činnosť spoločnosti je takmer nulová, preto porovnávame len údaje hospodárskej činnosti.

3.3 Horizontálna analýza sledovaného podniku

Tento druh analýzy nám slúži na sledovanie medziročnej zmeny jednotlivých zložiek majetku. Hodnoty z rokov 2016 – 2017 vynechávame, nakoľko medziročný nárast položiek súvahy nadobúdal extrémne hodnoty podobné obdobiu 2017 – 2018. Podnik bol vo fáze vzniku a to sa odzrkadlilo aj na zmenách hodnôt. Zároveň sme toto obdobie vynechali aj z dôvodu nečitateľnosti tabuliek pri danom množstve údajov.

V tabuľkách 9, 10 a 11 poukazujeme na tempo prírastku (šedé stĺpce), ktoré reprezentujú percentuálne vyjadrenie hodnoty medziročných zmien (Δy €) v pomere s hodnotou zložky súvahy. Tempo prírastku predstavuje percento, o ktoré je medziročne navýšená zložka súvahy.

3.3.1 HA – Aktíva

Tabuľka 9 HA - Aktíva spoločnosti SLOWAKER

STRANA AKTÍV	Č. riadku	2017-2018			2018-2019			2019-2020		
b	c	Δy (€)	I (%)	Tem. Prír.	Δy (€)	I (%)	Tem. Prír.	Δy (€)	I (%)	Tem. Prír.
SPOLU MAJETOK	1	299 695	1714%	1614%	298 326	194%	94%	514 328	183%	83%
Neobežný majetok	2	12 383	330%	230%	27 502	255%	155%	153 547	439%	339%
Dlhodobý nehmotný majetok	3									
Dlhodobý hmotný majetok súčet	4	12 383	330%	230%	27 502	255%	155%	153 547	439%	339%
Pozemky a stavby	5				20 615			146 604	811%	711%
Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí	6	12 383	330%	230%	6 887	139%	39%	6 943	128%	28%
Ostatný dlhodobý hmotný majetok	7									
Opravná položka k nadobudnutému majetku	8									
Dlhodobý finančný majetok súčet	9									
Podielové cenné papiere	10									
Ostatný dlhodobý finančný majetok	11									
Účty v bankách s dobou viazanosti rok a viac	12									
Ostatný DFM so zostatkovou dobou splatnosti do roka	13									
Obežný majetok	14	287 312	2280%	2180%	270 824	190%	90%	359 835	163%	63%
Zásoby	15									
Dlhodobé pohľadávky	16									
Krátkodobé pohľadávky súčet	17	245 008	2029%	1929%	228 229	189%	89%	262 281	154%	54%
Pohľadávky z obchodného styku	18	241 883	2193%	2093%	217 391	186%	86%	231 169	149%	49%
Sociálne poistenie, daňové pohľadávky a dotácie	19	2 314	328%	228%	7 278	319%	219%	33 658	417%	317%
Ostatné pohľadávky	20	811	729%	629%	3 560	479%	379%	-2 546	43%	-57%
Finančný majetok	21	42 304	8895%	8795%	42 595	200%	100%	97 554	214%	114%
Peniaze a účty v bankách	22	42 304	8895%	8795%	42 595	200%	100%	97 554	214%	114%
Ostatné finančné účty	23									

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti Slowaker s.r.o.

3.3.2 HA – Pasíva

Tabuľka 10 HA - Pasíva spoločnosti SLOWAKER

STRANA PASÍV	Č. riadku	2017-2018			2018-2019			2019-2020		
b	c	Δy (€)	I (%)	Tem. Prír.	Δy (€)	I (%)	Tem. Prír.	Δy (€)	I (%)	Tem. Prír.
SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY	24	299 695	1714%	1614%	298 326	194%	94%	514 328	183%	83%
Vlastné imanie	25	48 648	2551%	2451%	124 621	346%	246%	171 551	198%	98%
Základné imanie	26		100%	0%		100%	0%		100%	0%
Základné imanie a zmeny základného imania	27		100%	0%		100%	0%		100%	0%
Pohľadávky za upísané vlastné imanie	28									
Kapitálové fondy	29									
Fondy zo zisku	30				500				100%	0%
Oceňovacie rozdiely	31									
Nerozdelený zisk alebo neuhradená strata minulých rokov	32	-3 015			48 147	-1497%	-1597%	124 622	376%	276%
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	33	51 663	-1614%	-1714%	75 974	256%	156%	46 929	138%	38%
Záväzky	34	251 047	1614%	1514%	173 705	165%	65%	342 777	178%	78%
Dlhodobé záväzky okrem rezerv a úverov	35				17 550			-5 850	67%	-33%
Dlhodobé rezervy	36									
Dlhodobé bankové úvery	37									
Krátkodobé záväzky okrem rezerv, úverov a výpomoci súč	38	250 071	1608%	1508%	154 109	158%	58%	284 172	168%	68%
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	39	215 480	6203%	6103%	149 984	168%	68%	281 063	176%	76%
Záväzky voči zamestnancom a zo sociálneho poistenia	40	6 100	410%	310%	4 493	156%	56%	5 294	142%	42%
Daňové záväzky a dotácie	41	13 921	20572%	20472%	9 241	166%	66%	-7 463	68%	-32%
Ostatné krátkodobé záväzky	42	14 570	232%	132%	-9 609	62%	-38%	5 278	133%	33%
Krátkodobé rezervy	43	976			2 046	310%	210%	-545	82%	-18%
Bežné bankové úvery	44									
Krátkodobé finančné výpomoci	45									

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti Slowaker s.r.o.

3.3.3 HA – Výkaz ziskov a strát

Tabuľka 11 HA - Výkaz ZaS spoločnosti SLOWAKER

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT	Č. riadku	2017-2018			2018-2019			2019-2020		
b	c	Δy (€)	I (%)	Tem. Prír.	Δy (€)	I (%)	Tem. Prír.	Δy (€)	I (%)	Tem. Prír.
Výnosy z hospodárskej činnosti spolu súčet	1	1 084 168	10525%	10425%	1 160 547	206%	106%	316 378	114%	14%
Tržby z predaja tovaru	2	5 000			-5 000	0%	-100%			
Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	3	1 077 854	10464%	10364%	1 161 933	207%	107%	305 051	114%	14%
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	4									
Aktivácia	5									
Tržby z predaja DNM, DHM a materiálu	6									
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	7	1 314			3 614	375%	275%	11 327	330%	230%
Náklady na hospodársku činnosť spolu súčet	8	1 018 682	7696%	7596%	1 062 979	203%	103%	256 516	112%	12%
Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	9	10 400			-10 400	0%	-100%	1 775		
Spotreba materiálu a energie	10	24 080	2520%	2420%	15 644	162%	62%	16 021	139%	39%
Služby	11	916 849	11802%	11702%	944 627	202%	102%	240 481	113%	13%
Osobné náklady	12	61 979	1541%	1441%	101 236	253%	153%	-21 551	87%	-13%
Dane a poplatky	13	605			164	127%	27%	198	126%	26%
Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	14	2 568	2333%	2233%	5 626	310%	210%	6 207	175%	75%
Zostatková cena predaného DHM a predaného materiálu	15									
Opravné položky k pohľadávkam	16									
Ostatné náklady na hospodársku činnosť	17	2 201	1426%	1326%	6 082	357%	257%	13 385	258%	158%
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	18	65 486	-2075%	-2175%	97 568	256%	156%	59 862	137%	37%
Pridaná hodnota	19	131 525	8477%	8377%	207 062	256%	156%	46 774	114%	14%
Výnosy z finančnej činnosti spolu súčet	20									
Tržby z predaja cenných papierov a podielov	21									
Výnosy z dlhodobého finančného majetku	22									
Výnosy z krátkodobého finančného majetku	23									
Výnosové úroky	24									
Kurzové zisky	25									
Ostatné výnosy z finančnej činnosti	26									
Náklady na finančnú činnosť spolu súčet	27	433	10925%	10825%	36	108%	8%	91	119%	19%
Predané cenné papiere a podiely	28									
Náklady na krátkodobý finančný majetok	29									
Opravné položky k finančnému majetku	30									
Nákladové úroky	31									
Kurzové straty	32									
Ostatné náklady na finančnú činnosť	33	433	10925%	10825%	36	108%	8%	91	119%	19%
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	34	-433	10925%	10825%	-36	108%	8%	-91	119%	19%
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	35	65 053	-2058%	-2158%	97 532	257%	157%	59 771	137%	37%
Daň z príjmov	36	13 390			21 558	261%	161%	12 842	137%	37%
Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom	37									
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	38	51 663	-1614%	-1714%	75 974	256%	156%	46 929	138%	38%

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti Slowaker s.r.o.

Podnik za sledované obdobie síce znižoval hodnoty tempa prírastku, no nemalo to naň negatívny vplyv. Okrem prvého sledovaného obdobia, v ktorom boli hodnoty v porovnaní so zvyškom období maximálne (fáza rastu podniku), sa podnik svojou podnikateľskou činnosťou neustále dostával do priaznivých čísel.

Danú skutočnosť je možné sledovať aj pomocou vývoja tržieb a pomere vlastných a cudzích zdrojov financovania, ktoré sme si spomínali v časti VA spoločnosti.

3.4 Charakteristika konkurenčného podniku

V tejto časti si pomocou základných údajov priblížime konkurenčnú spoločnosť, ktorá je na základe ekonomickej výkonnosti, polohy (rovnaká adresa pracoviska) aj počtu zamestnancov ideálnou pre porovnanie v rámci odvetvia aj regionálneho členenia.

3.4.1 Základné údaje

Obchodný názov: M.G.M. Express s. r. o.

Sídlo: M.R.Štefánika 3504 075 01 Trebišov

Dátum vzniku: 4. augusta 2009

Počet zamestnancov 2021: 10 - 19

Obrázok 2 Logo MGM Express

Zdroj: M.G.M. Express, 2021

Predmet podnikania:

Sprostredkovateľská činnosť v oblasti cestnej dopravy, nákladná cestná doprava vykonávaná vozidlami s celkovou hmotnosťou do 3,5 t vrátane prípojného vozidla, zasielateľstvo, skladovanie, baliace činnosti, manipulácia s tovarom, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu a kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod). (Finstat, 2021)

Internetové sídlo spoločnosti: <https://www.mgmexpress.sk/>

3.4.2 O spoločnosti

Popis činnosti:

- obstarávame prepravy tovaru akéhokoľvek množstva od 1kg až po maximálne 38 paliet, do 24 ton,
- zasielateľskú činnosť máme poistenú a taktiež pravidelne aktualizujeme databázu poistenia našich zmluvných dopravcov,
- poskytujeme informačný servis 24 hodín denne.

Zabezpečujeme:

- expresné prepravy vozidlami do 1,2 tony,
- dokládky,

- zbernú službu,
- celovozové prepravy,
- prepravu nebezpečného nákladu - ADR (máme k dispozícii dodávky s ADR výbavou a klimatizačnou jednotkou).

3.5 Porovnanie pomerových ukazovateľov

V tejto časti budeme sledovať vývoj pomerových ukazovateľ. Konkrétne sa jedná o ukazovatele aktivity, likvidity, rentability a zadlženosti. Tieto PU sú sumárne zobrazené v jednej tabuľke z dôvodu lepšej prehľadnosti údajov.

Pomerové ukazovatele **sledovanej spoločnosti** (Slowaker) sú za obdobie 5 rokov a údaje **konkurenčnej spoločnosti** (M.G.M.) sú za posledné 3 roky.

3.5.1 Ukazovatele aktivity

Tabuľka 12 U – Aktivita SLOWAKER

Ukazovateľ	2016	2017	2018	2019	2020
Doba obratu Zásob	0	0	0	0	0
Doba obratu Aktív	0	642,6	104,7	98,4	158,3
Obrat Aktív	0	0,56	3,44	3,66	2,27
Doba inkasa KD Pohľadávok	0	439,6	84,8	77,6	104,7
Doba splácania KD Záväzkov	0	445,1	93,0	72,3	107,9

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti Slowaker s.r.o.

Podnikové zásoby sú nulové, vzhľadom na charakter podnikania spoločnosti. Preto je **doba obratu zásob** za celé sledované obdobie nulová.

Hodnoty **doby obratu aktív** nadobúdajú v úvodnom období niekoľkonásobné hodnoty v porovnaní s nasledujúcimi hodnotami. To je spojené s faktom, že sa v roku 2016 spoločnosť nachádzala vo fáze vzniku.

Obrat aktív predstavuje podiel medzi tržbami a majetkom podniku. V počiatočnej fáze nadobúdala v porovnaní s aktuálnym stavom vyššie hodnoty. Hodnoty majú klesajúci charakter čo pre podnik nie je ideálne, ale dané hodnoty nepoukazujú na negatívnu situáciu.

Ukazovateľ **doby inkasa KD pohľadávok** a **doby splácania KD pohľadávok** nadobúdali hodnoty, ktoré sa medziročne síce zvyšovali, ale ich tempo rastu bolo skoro totožné.

Tabuľka 13 U - Aktivity M.G.M.

Ukazovateľ	2018	2019	2020
Doba obratu Zásob	0,00	0,13	0,27
Doba obratu Aktív	193,6	167,8	502,2
Obrat Aktív	1,86	2,15	0,72
Doba inkasa KD Pohľadávok	177,17	152,50	260,18
Doba splácania KD Záväzkov	119,9	44,9	85,7

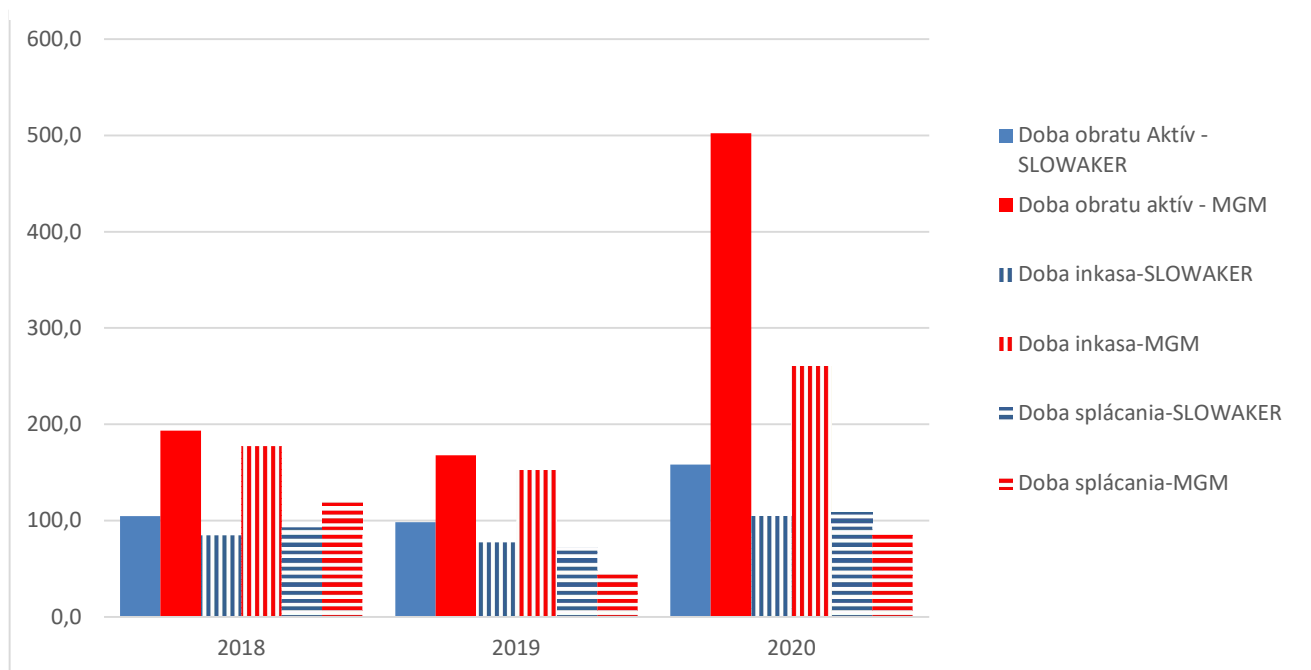
Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti M.G.M Express s.r.o.

Pri **dobe obratu zásob** je to podobný stav, ako pri skúmanom podniku (Slowaker). Obe spoločnosti podnikajú v odvetví, ktoré poskytuje dopravné služby, čo znamená že nedržia na sklade žiaden tovar (skoro nulové hodnoty obratu zásob).

Aktíva sa v podniku „obracali“ približne 2x do roka (priemerne 180 dní), čo je v porovnaní so sledovaným podnikom (Slowaker) horšie, nakoľko **doba obratu aktív** bola v priemere za porovnávané obdobie na hodnote 120 dní (3x do roka).

Konkurenčný podnik dosahoval horšie hodnoty aj v porovnaní **doby inkasa KD pohľadávok** (priemerne o 105 dní). Pri porovnaní doby splácania KD záväzkov dosahoval v prieme priaznivejšie hodnoty (8 dní).

Graf 1 Porovnanie hodnôt ukazovateľov aktivity

Zdroj: vlastné spracovanie.

3.5.2 Ukazovatele likvidity

Tabuľka 14 U - Likvidity SLOWAKER

Ukazovateľ	2016	2017	2018	2019	2020
Likvidita I. stupňa	20,408	0,029	0,160	0,203	0,260
Likvidita II. stupňa	21,408	0,795	1,127	1,358	1,321
Likvidita III. stupňa	21,408	0,795	1,127	1,358	1,321

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti Slowaker s.r.o.

Hodnoty v roku 2016 nadobúdali extrémne hodnoty, nakoľko hodnota KD záväzkov predstavovala hodnotu 245€, a Fin. majetok a KD pohľadávky nadobúdali hodnotu 5 245€.

Pohotovú likviditu podniku v nasledujúcich obdobiach nadobúdala hodnoty z dolnej hranice odporúčanej úrovne. (0,2 – 0,8)

Úroveň **bežnej** a **celkovej** likvidity nadobúda rovnaké hodnoty, nakoľko podnik nemá žiadne zásoby. Vieme konštatovať, že hodnoty **bežnej likvidity** medziročne stúpali až nad úroveň odporúčaných hodnôt. (1,0 – 1,5)

Tabuľka 15 U - Likvidity M.G.M.

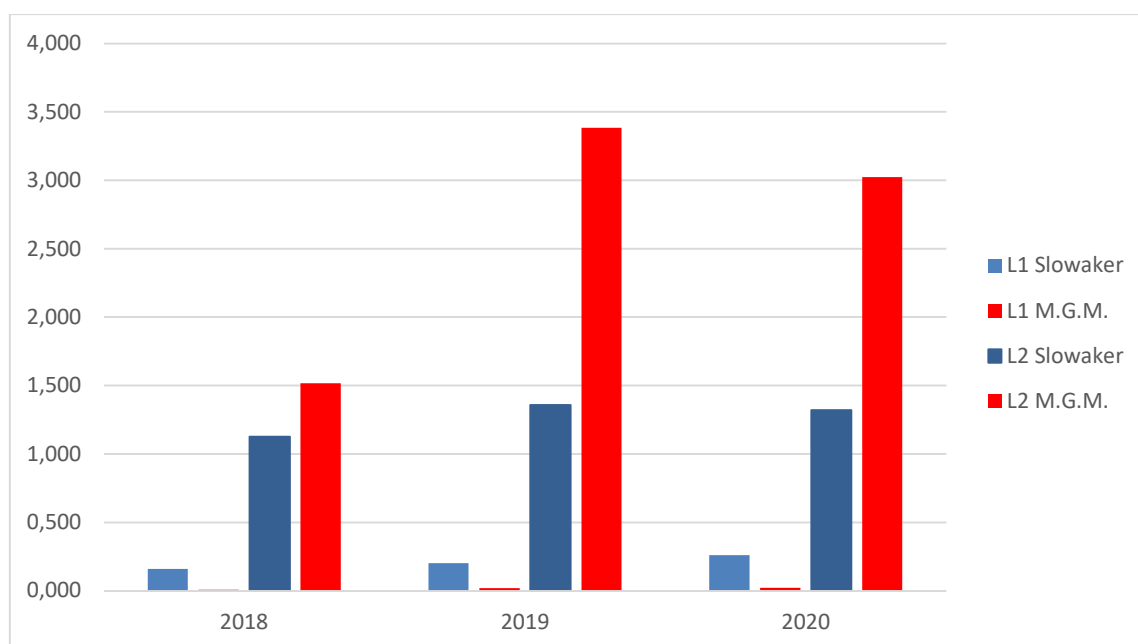
Ukazovateľ	2018	2019	2020
Likvidita I. stupňa	0,007	0,020	0,021
Likvidita II. Stupňa	1,516	3,382	3,022
Likvidita III. Stupňa	1,516	3,385	3,025

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti M.G.M Express s.r.o.

Konkurenčný podnik pri likvidite 2. stupňa (bežnej) v roku 2019 dostal nad hodnotu 3,0 ; čo je aj v prípade likvidity 3. stupňa (celková) hodnota nad odporúčania. Pre podnik to je síce priaznivejšia situácia, ako keby bol málo likvidný, no stále je to nepriaznivý stav, nakoľko disponuje financiami, ktoré nie sú pre podnik potrebné na splácanie KD záväzkov.

Nasledujúci graf znázorňuje rozdiely v hodnotách, ktoré nadobudli obe spoločnosti v horizonte 3 rokov. Nakoľko hodnoty zásob oboch podnikov dosahujú skoro nulové hodnoty, porovnávame len údaje likvidity 1. a 2. stupňa.

Graf 2 Porovnanie hodnôt ukazovateľov likvidity

Zdroj: Vlastné spracovanie

3.5.3 Ukazovatele rentability

Tabuľka 16 U- Rentability SLOWAKER

Ukazovateľ	2016	2017	2018	2019	2020
ROE - Vlastné imanie	-	-152%	96%	71%	49%
ROS - Tržby	-	-29%	6%	7%	9%
ROA - Aktíva	-	-16%	19%	26%	19%
ROI - Kapitál	-	-16%	15%	20%	15%

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti Slowaker s.r.o.

Hodnoty v roku 2016 sme neboli schopní prepočítať, nakoľko spoločnosť Slowaker nebola v danom období aktívna. Hodnoty z roku 2017 majú záporný charakter, vzhľadom vykázanú stratu z daného obdobia.

Hodnoty všetkých druhov rentability majú medziročne klesajúci charakter, no pre podnik to je stále priaznivá situácia, nakoľko je pri všetkých ukazovateľoch rentability v kladných hodnotách daného ukazovateľa. V prípade rentability **vlastného imania** spoločnosti Slowaker môžeme vidieť, že 1€ vlastného kapitálu vyprodukuje v priemere **0,49€** čistého zisku.

Tabuľka 17 U - Rentability M.G.M.

Ukazovateľ	2018	2019	2020
ROE - Vlastné imanie	90%	-152%	-2087%
ROS – Tržby	2%	-1%	-4%
ROA – Aktíva	3%	-2%	-3%
ROI – Kapitál	4%	0%	-1%

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti M.G.M Express s.r.o.

V porovnaní so sledovaným podnikom (Slowaker) sú všetky dosahované hodnoty rentabilít konkurenčného podniku (M.G.M.) v záporných číslach, nakoľko podnik vykazoval startu. Extrémna hodnota Rentability VI je výsledkom extrémneho pomeru hodnôt, konkrétne záporný VH 160 00€ a nízka hodnota VI na úrovni 7 000€.

Tu graf neuvádzame, pretože aj pomocou tabuliek môžeme jasne vidieť a porovnať tieto ukazovatele a konštatovať, že z hľadiska ukazovateľov rentability je výkonnosť sledovaného podniku (Slowaker) výrazne lepšia, ako hodnoty konkurenta.

3.5.4 Ukazovatele zadlženosti

Tabuľka 18 U - Zadlženosti SLOWAKER

Ukazovateľ	2016	2017	2018	2019	2020
Finančná páka	1,049	9,353	6,286	3,518	3,261
Stupeň samofinancovania	0,953	0,107	0,159	0,284	0,307
Stupeň zadlženosti	0,047	0,893	0,841	0,716	0,693
Krátkodobá zadlženosť	5%	89%	84%	68%	62%
Dlhodobá zadlženosť	0%	0%	0%	3%	1%
Platobná neschopnosť	1,000	1,306	1,035	0,866	0,942

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti Slowaker s.r.o.

V tabuľke č. 13 môžeme vidieť údaje, ktoré nám hovoria o miere využitia vlastných a cudzích zdrojov financovania. Riziko stúpa na základe vyššej zadlženosti.

Dlhodobá zadlženosť spoločnosti Slowaker nadobúda minimálne, až nulové hodnoty a **zadlženosť krátkodobá** sa medziročne od roku 2017 zlepšovala, z úrovne 89% na úroveň **62%**.

Hodnoty **stupňa zadlženosti** spoločnosti Slowaker mali medziročne klesajúci charakter, čo je pre podnik pozitívne. Hodnoty **stupňa samofinancovania** mali medziročne síce klesajúci charakter, minimálna nadobúdaná hodnota bola 0,8. To znamená, že je podnik stále schopný vykryť pomocou svojich KD pohľadávok všetky KD záväzky.

Rovnaký vplyv mali hodnoty ukazovateľa **platobnej neschopnosti**, ktoré medzioročne síce klesali, ale stále boli na relatívne priaznivej úrovni.

Tabuľka 19 U - Zadlženosti M.G.M.

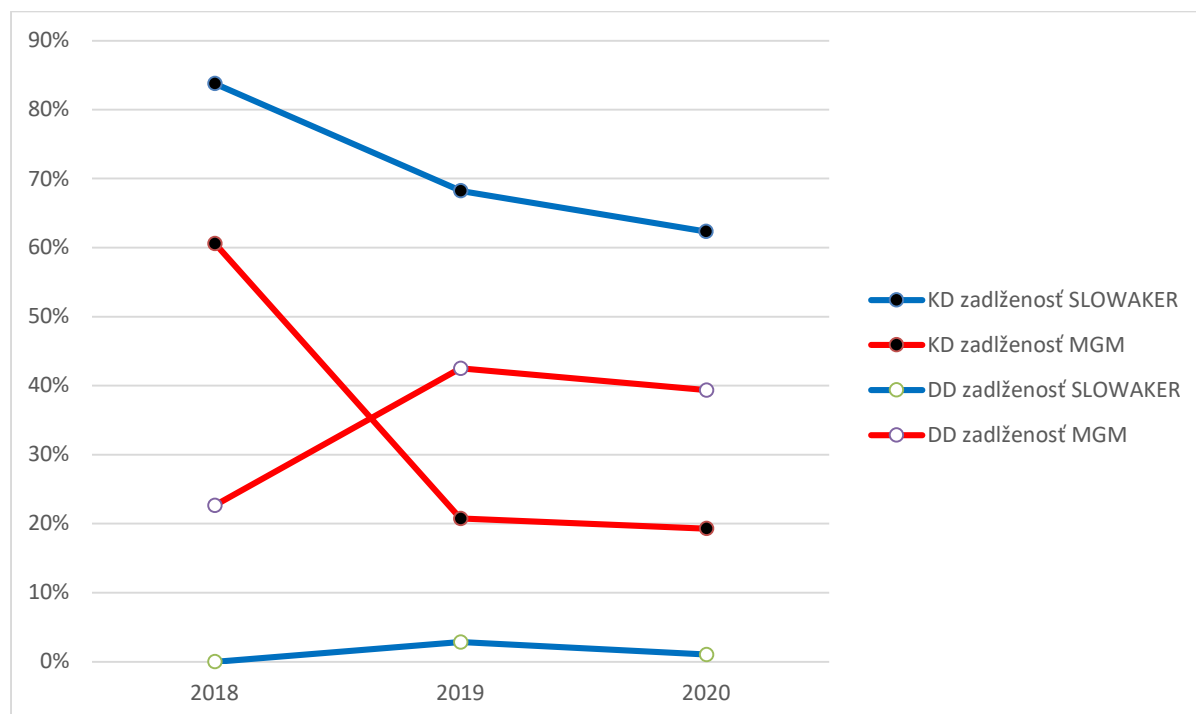
Ukazovateľ	2018	2019	2020
Finančná páka	31,519	77,992	776,850
Stupeň samofinancovania	0,032	0,013	0,001
Stupeň zadlženosti	0,967	0,987	0,999
Krátkodobá zadlženosť	61%	21%	19%
Dlhodobá zadlženosť	23%	43%	39%
Platobná neschopnosť	0,662	0,297	0,341

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti M.G.M Express s.r.o.

Výsledkom porovnávania podnikov je kontrast medzi formami financovania. **Konkurenčný podnik** vykazuje v sledovanom období v priemere 98% zadlženosť a len 2% finančnú samostatnosť.

Problém zadlženosti je v porovnateľne horší v prípade dlhodobej zadlženosti (40% rozdiel), pri krátkodobej zadlženosti je na tom horšie sledovaný podnik (Slowaker).

Graf 3 Porovnanie hodnôt ukazovateľov zadlženosti

Zdroj: vlastné spracovanie.

3.6 Porovnanie rozdielových ukazovateľov

V tejto časti budeme sledovať vývoj rozdielových ukazovateľ. Konkrétne sa jedná o ukazovateľ **zlatého bilančného pravidla** a ukazovateľ **čistého pracovného kapitálu**.

3.6.1 Zlaté bilančné pravidlo

Vyjadruje požiadavku, aby bol neobežný majetok spoločnosti finančne krytý len takým zdrojom financií, ktoré sú v podniku dlhodobé. Jedná sa o vlastné imanie (vlastný kapitál) a dlhodobý cudzí kapitál.

Môžu tu nastať dve situácie:

Podnik je **prekapitalizovaný (-)**, ak je celkový objem neobežného majetku menší, ako dlhodobé zdroje. Opačným prípadom je **podkapitalizovaný (+)** podnik, to nastáva v prípade opačnej podmienky.

Tabuľka 20 ZBP - SLOWAKER

Položka	2016	2017	2018	2019	2020
Dlhodobý majetok		5 385	17 768	45 270	198 817
Dlhodobé zdroje	5 000	1 985	50 633	192 804	358 505
Dlhodobý majetok - dlhodobé zdroje	-5 000	3 400	-32 865	-147 534	-159 688
(+) Podkapitalizovaný (-) Prekapitalizovaný	-	+	-	-	-

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti Slowaker s.r.o.

Farebné rozlíšenie definuje vplyv, ktorý má daná hodnota ZBP na podnik. Zelená predstavuje pozitívny a červená negatívny vplyv ukazovateľa.

Tabuľka 21 ZBP - M.G.M Express

Položka	2018	2019	2020
Dlhodobý majetok	359 555	306 269	2 415 621
Dlhodobé zdroje	1 238 834	2 085 919	1 892 791
Dlhodobý majetok - dlhodobé zdroje	-879 279	-1 779 650	522 830
(+) Podkapitalizovaný (-) Prekapitalizovaný	-	-	+

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti M.G.M Express s.r.o.

ČPK konkurenčnej spoločnosti v roku 2019 niekoľkonásobne presiahlo hodnotu spoločnosti SLOWAKER, no v roku 2020 kleslo do záporných čísel. To bolo spôsobené najmä nárastom hodnoty dlhodobého majetku v roku 2020.

3.6.2 Čistý pracovný kapitál

ČPK = Obežné aktíva (OA) – krátkodobé pasíva

Podnik vytvára **ČPK (+)** ak, je hodnota OA vyššia ako krátkodobé zdroje, v opačnom prípade hovoríme o **nekrytom dlhu (-)**.

Tabuľka 22 ČPK - SLOWAKER

Položka	2016	2017	2018	2019	2020
Krátkodobý majetok	5 245	13 180	300 492	571 316	931 151
Krátkodobé zdroje	245	16 580	267 627	423 782	772 409
Krátkodobý majetok - krátkodobé zdroje	5 000	-3 400	32 865	147 534	159 688
(+) čistý pracovný kapitál, (-) nekrytý dlh	+	-	+	+	+

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti Slowaker s.r.o.

V tabuľkách č. 17 a 18 budeme využívať rovnaký princíp farebného rozlišovania.

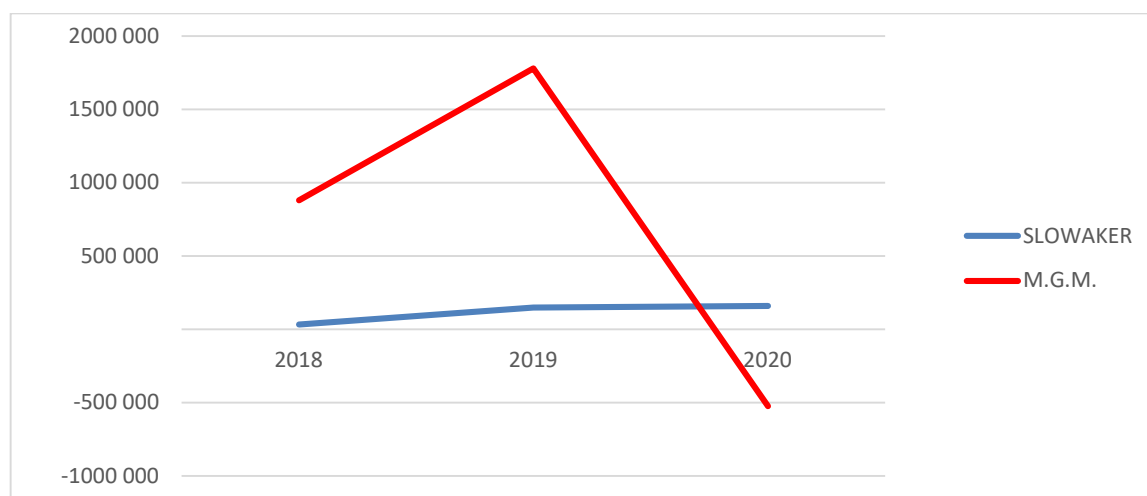
Tabuľka 23 ČPK - M.G.M. Express

Položka	2018	2019	2020
Krátkodobý majetok	4 406 659	3 367 070	2 799 644
Krátkodobé zdroje	3 550 215	1 601 498	3 339 856
Krátkodobý majetok - krátkodobé zdroje	879 279	1 779 650	-522 830
(+) čistý pracovný kapitál, (-) nekrytý dlh	+	+	-

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ÚZ spoločnosti M.G.M Express s.r.o.

Všetky získané číselné hodnoty porovnávame v grafe č. 4.

Graf 4 Vývoj ČPK

Zdroj: vlastné spracovanie.

Tento graf názorne zobrazuje, ako sa hodnoty ČPK jednotlivých spoločností vyvíjali v horizonte 3 rokov. ČPK konkurenčnej spoločnosti síce v roku 2019 niekoľkonásobne presiahlo hodnotu sledovanej spoločnosti (Slowaker) a v roku 2020 kleslo do záporných čísel.

Hodnoty ČPK sledovanej spoločnosti sa pohybovali okolo hodnoty 150 000 €. V porovnaní s konkurentom síce nedosahuje podobné maximá, ale udržiava si stabilný vývoj, prípadne stagnuje na priaznivých číslach.

3.7 Analýza bonitných a bankrotných modelov sledovaného podniku

Tieto modely patria k predikčným metódam. Členíme ich podľa toho, čo sledujeme. Bankrotný model sleduje na základe údajov z minulosti (ex-post analýza) pravdepodobnosť bankrotu podniku v najbližších rokoch. Bonitný model predikuje finančné zdravie.

Porovnávanie sledovaného podniku s konkurenčným sme v tejto časti vynechali a zamerali sme sa výhradne na spoločnosť Slowaker. V rámci tejto analýzy sme si pri každom indexe zvolili 2 modely a tie sme následne interpretovali.

3.7.1 Index bonity

Tabuľka 24 Index bonity - SLOWAKER

Premenná	2016	2017	2018	2019	2020
X1	0	0	4	5	3
X2	21,408	1,120	1,189	1,397	1,442
X3	0,000	-0,162	0,195	0,259	0,194
X4	-	-0,290	0,057	0,071	0,085
X5	-	0,000	0,000	0,000	0,000
X6	0,000	0,560	3,439	3,657	2,274
Bi	-	-2,492	8,195	10,263	7,677

Zdroj: vlastné spracovanie

V období 2017, je podnik v záporných číslach na základe záporného výsledku hospodárenia, ale od roku 2018 je podnik výrazne nad úrovňou hodnoty ekonomického zisku (2,07). Podnik je na základe tohto bonitného modelu vo výbornej finančnej pozícii.

3.7.2 Index IN99

Tabuľka 25 Index IN99 - SLOWAKER

Premenná	2016	2017	2018	2019	2020
X1	0,047	0,893	0,841	0,716	0,693
X2	0,000	-0,162	0,195	0,259	0,194
X3	0,000	0,560	3,439	3,657	2,274
X4	21,408	0,795	1,127	1,358	1,209
IN99	0,322	-0,446	2,577	2,975	2,011

Zdroj: vlastné spracovanie

Hodnoty indexu **IN99** sú od roku 2018 v intervale ($2 < x < 3$), čo predstavuje **veľmi dobrú ekonomickú situáciu**. Výnimkou je rok 2017, v ktorom podnik vykazuje záporný Výsledok hospodárenia a rovnako rok 2016, v ktorom bol podnik na základe tohto modelu v istých problémoch.

3.7.3 Tafflerov test

Tabuľka 26 Tafflerov test - SLOWAKER

Premenná	2016	2017	2018	2019	2020
R1	0,000	-0,182	0,233	0,379	0,311
R2	21,408	0,795	1,123	1,295	1,188
R3	0,047	0,893	0,838	0,682	0,623
R4	0,000	0,560	3,439	3,657	2,274
TBM	2,791	0,257	0,970	1,077	0,795

Zdroj: vlastné spracovanie

Tafflerov test a jeho hodnoty hovoria o pravdepodobnosti bankrotu na základe súčtu podielov vybraných hodnôt, ktoré sú následne prenasobované koeficientmi. Vo všetkých sledovaných obdobiach nadobúda podnik hodnoty výrazne nad minimálnou hodnotou (0,3).

Výnimkou bol rok 2017, v ktorom sa hodnota blížila k hodnote (0,2). Ak by sa hodnotovo podnik ocitol pod touto hranicou, znamenalo by to zvýšenú hodnotu pravdepodobnosti bankrotu.

3.7.4 Rýchly test

Tabuľka 27 Rýchly test - SLOWAKER

Ukazovateľ	2016	2017	2018	2019	2020
Financovanie	95,33%	10,69%	15,91%	28,42%	30,67%
Likvidita	-	3,337	0,228	0,177	0,231
Rentabilita	-	-16,24%	19,49%	25,88%	19,40%
Výnos	-	46,38%	90,02%	89,29%	88,62%

Zdroj: Vlastné spracovanie

Rýchly test je založený na známkovaní (1-veľmi dobré, 5-zlé) **finančnej a výnosovej** situácie podniku. **Celková známka** (1-veľmi dobré, 5- insolventné) predstavuje priemer všetkých hodnôt.

Môžeme povedať, že vo všetkých rokoch v ktorých bol generovaný zisk, sa sledovaná spoločnosť nachádzala v rámci intervalu 4-20 bodov v pásme vynikajúcich výsledkov (4-7 bodov), čo svedčí o primeranej výkonnej situácii podniku s dobrou vyhlídkou do budúcnosti.

3.8 Hodnotenie podniku v priestore

Ako metódu porovnania podniku v priestore sme zvolili **metódu normovanej premennej**, nakoľko využíva hodnoty priemeru a smerodajnej odchýlky na relevantnejšie porovnávanie ukazovateľov oproti bodovacej metóde, alebo metóde vážených súčtov poradí

Metóda využíva premenu porovnávaných hodnôt na normovaný tvar. Využívame pri tom jednotlivé priemery a smerodajné odchýlky ukazovateľov. Ak sa jedná o maximalizačný ukazovateľ, tak sa od pôvodnej hodnoty odčíta aritmetický priemer a následne sa tento rozdiel delí smerodajnou odchýlkou. V prípade minimalizačného ukazovateľa je od aritmetického priemeru odpočítavaná pôvodná hodnota ukazovateľa.

Všetky hodnoty mali maximalizačný charakter, výnimkou bol ukazovateľ celkovej zadlženosti (posledný stĺpec).

Tabuľka 28 Hodnotenie podniku v priestore - vstupné údaje

Podnik	ROE	ROA	Likvidita I.	Likvidita II.	Tržby	Zisk	Zisková marža	Hrubá marža	Celková zadlženosť
Slowaker	49%	19%	0,26	1,321	2 555 238	171 551	6,7%	15,7%	69,3%
M.G.M. Express	-2038%	-3%	0,03	0,962	3 695 538	-140 574	-3,8%	9,6%	99,9%
DeutschMann	14%	10%	0,98	2,696	32 786 422	2 157 750	6,6%	16,4%	29,7%
SWIDA	20%	6%	0,24	1,318	12 252 375	321 089	2,6%	11,3%	70,3%
ISCC	16%	7%	0,04	2,121	1 873 168	110 697	5,9%	16,6%	58,0%
Priemer	-3,88	0,08	0,31	1,683	10 632 548	524 103	3,6%	13,9%	65,4%
Smerodajná odchýlka	9,23	0,08	0,39	0,71	13 072 010	928 306	0,04	0,03	0,25

Zdroj: vlastné spracovanie (Finstat, 2021).

Porovnávali sme podniky v rámci jedného odvetvia. Sledovaný podnik (Slowaker) sme porovnali s konkurenčnými podnikmi s podobnými tržbami (M.G.M. / ISCC) a podniky s výrazne väčším trhovým podielom (Deutschmann, SWIDA), čo je vidieť v stĺpci tržieb a ich hodnotách.

Tabuľka 29 Hodnotenie podniku v priestore - prepočet

Podnik	ROE	ROA	Likvidita I.	Likvidita II.	Tržby	Zisk	Zisková marža	Hrubá marža	Celková zadlženosť	Priemer	Poradie
Slowaker	0,473	1,429	-0,129	-0,513	-0,618	-0,380	0,695	0,549	-0,153	0,150	2
M.G.M. Express	-1,789	-1,339	-0,717	-1,019	-0,531	-0,716	-1,658	-1,333	-1,362	-1,163	5
DeutschMann	0,436	0,293	1,720	1,431	1,695	1,760	0,672	0,765	1,413	1,132	1
SWIDA	0,442	-0,242	-0,182	-0,517	0,124	-0,219	-0,224	-0,808	-0,192	-0,202	4
ISCC	0,438	-0,140	-0,691	0,618	-0,670	-0,445	0,515	0,827	0,294	0,083	3

Zdroj: vlastné spracovanie.

Po prepočítaní normovaných premenných robíme priemer získaných hodnôt. Na základe týchto čísel sa vytvára poradie, ktoré je výsledkom tejto metódy.

Pre objektívnejšie hodnotenie sme porovnávali 9 ukazovateľov, z toho tržby a zisk nepredstavovali pomerový ukazovateľ. Zároveň mali všetky maximalizačný charakter, s výnimkou ukazovateľa celkovej zadlženosti v poslednom stĺpci.

Podnik Slowaker považujeme teda za „finančne zdravý“ podnik, nakoľko sa v tomto porovnávaní umiestnil na 2. mieste (a to len o 2 stotiny hodnoty, oproti spoločnosti DeutschMann, ktorá je na 1. mieste). Z toho vyplýva, že aj keď je objem tržieb a počtu realizovaných prepráv v porovnaní s lepšími konkurentmi v sledovanej spoločnosti nižší, pri hodnotení finančného zdravia podniku to nezohráva hlavnú úlohu.

3.9 Kvantifikácia vplyvu determinujúcich činiteľov

Táto výsledková časť sa zameriava na vybrané ukazovatele a ich vplyv na skúmaný podnik.

3.9.1 Trhovo orientovaná analýza tržieb

Prvotná analýza je zameraná na tržby v rámci trhu vzhľadom na charakter podnikania. Spoločnosť Slowaker podniká v oblasti špedície a nevyrába vo vlastnej réžii žiadne výrobky. Práve preto sme nahradili tradičnú analýzu tržieb analýzou v rámci odvetvia.

Tabuľka 30 Analýza tržieb – vstupné údaje

Ukazovateľ	2019	2020
OC - Odvetvová cena (€/km)	0,85	0,9
PC - Podniková cena (€/km)	0,85	0,9
Q_t - Veľkosť trhu (t)	14 620 000	13 600 000
Počet prepráv	4 778	5 658
Priemerné prepravované množstvo (t)	1,5	1,5
R - Realizácia podniku (t)	7 167	8 487

Zdroj: vlastné spracovanie (ŠUSR 2021).

Pri výpočtoch vychádzame z interných údajov sledovanej spoločnosti a z údajov štatistického úradu SR. Vzhľadom na odvetvie, v ktorom sledovaná spoločnosť podniká je stanovenie ceny zložité, nakoľko na tvorbu cien vplýva viac faktorov ako čas, cena pohonných hmôt, typ a hmotnosť nákladu, rozmery a podobne. Hodnoty cien (OC, PC) v tabuľke č. 25 odrážajú priemernú sadzbu za každý odjazdený kilometer. Realizácia podniku (R) predstavuje pre násobenie hodnoty počtu prepráv a priemerného prepravovaného množstva tovarov. Prepočet bol nevyhnutný, nakoľko Štatistický úrad SR eviduje len objem prepravovaného množstva tovarov (Q_t).

Tabuľka 31 Analýza tržieb - prepočet

ozn.	ukazovateľ	2019 (0)	2020 (1)	$\Delta (1)-(0)$	$I (1)/(0)$	Log I
a	OC	0,85	0,9	0,05	1,06	0,02
b	PC / OC	1,00	1,00	0	1	0
c	Q_t	14 620 000	13 600 000	-1 020 000	0,93	-0,03
d	R / Q_t	0,00049	0,001	0,00013	1,27	0,10
x	T	6091,95	7638,30	1546,35	1,25	0,10

Zdroj: vlastné spracovanie.

Tabuľka č. 26 slúži na prepočítanie vstupných údajov pre potreby logaritmickej metódy, vďaka ktorej si následne v tabuľke č. 27 vyjadríme vypočítané hodnoty.

Tabuľka 32 Analýza tržieb - výsledky

ozn.	Výpočet	Hodnota
ΔX_a	$\Delta X * \log I_a / \log I_x$	390,73
ΔX_b	$\Delta X * \log I_b / \log I_x$	0
ΔX_c	$\Delta X * \log I_c / \log I_x$	-494,38
ΔX_d	$\Delta X * \log I_d / \log I_x$	1650
ΔX	$\Delta X_a + \Delta X_b + \Delta X_c + \Delta X_d$	1546,35
$\Delta X_a \%$	$\Delta X_a / \Delta X * (I_x - 1) * 100$	6,41
$\Delta X_b \%$	$\Delta X_b / \Delta X * (I_x - 1) * 100$	0,00
$\Delta X_c \%$	$\Delta X_c / \Delta X * (I_x - 1) * 100$	-8,12
$\Delta X_d \%$	$\Delta X_d / \Delta X * (I_x - 1) * 100$	27,08
$\Delta X \%$	$\Delta X_a \% + \Delta X_b \% + \Delta X_c \% + \Delta X_d \%$	25,38

Zdroj: vlastné spracovanie.

Celková zmena hodnoty tržieb sa medziročne zvýšila o viac ako 25% ($\Delta X\%$). Najväčší podiel na tom mal na tejto zmene pomer realizácie podniku a veľkosti trhu (d). Vplyv zmeny tohto pomeru bol na úrovni 27,08% ($\Delta X_d\%$). Jedná sa o pozitívny vplyv ukazovateľa, nakoľko sa so zvyšujúcim počtom realizovaných prepráv (R) znižoval celkový objem prepravovaného tovaru (Q_t), čo si môžeme všimnúť v tabuľke č. 26.

Aj keď boli hodnoty odvetvových (OC) a podnikových cien (PC) v oboch sledovaných obdobiach identické, medziročne vzrastali a to malo pozitívny vplyv na celkové tržby. Hodnota 6,41% ($\Delta X_a\%$) odzrkadľuje v relatívnom vyjadrení práve tento medziročný nárast. Negatívne hodnoty vplyvu na tržby vykazuje jedine ukazovateľ veľkosť trhu ($\Delta X_c\%$).

3.9.2 Analýza ukazovateľa celková nákladovosť

Táto analýza sleduje vplyv nákladov a výnosov podniku pomocou ukazovateľa celkovej nákladovosti.

Tabuľka 33 Analýza celkovej nákladovosti – prepočet

ozn.	Ukazovateľ	2019 (0)	2020 (1)	$\Delta (1)-(0)$	$I (1)/(0)$	$\log I$
a	Náklady	2 095 072	2 351 588	256 516	1,1224	0,0502
b	Výnosy	2 255 115	2 571 493	316 378	1,1403	0,0570
X	Celková nákladovosť	0,9290	0,9145	-0,0145	0,9843	-0,0069

Zdroj: vlastné spracovanie.

Vstupné údaje sme čerpali z výkazu ZaS, ktorý je súčasťou súvahy podniku. Ukazovateľ celkovej nákladovosti predstavuje podiel celkových nákladov hospodárskej činnosti podniku na jeho celkových výnosoch.

Tabuľka 34 Analýza nákladovosti - výsledky

ozn.	Výpočet	Hodnota
ΔX_a	$\Delta X * \log I_a / \log I_x$	0,106
ΔX_b	$\Delta X * \log I_b / \log I_x$	-0,121
ΔX	$\Delta X_a + \Delta X_b$	-0,015
$\Delta X_a \%$	$\Delta X_a / \Delta X * (I_x - 1) * 100$	11,46%
$\Delta X_b \%$	$\Delta X_b / \Delta X * (I_x - 1) * 100$	-13,03%
$\Delta X \%$	$\Delta X_a \% + \Delta X_b \%$	-1,57%

Zdroj: vlastné spracovanie.

Celková nákladovosť predstavovala **0,929 €** vynaložených nákladov na 1 € výnosov v prvom sledovanom období a medziročne klesla na úroveň **0,9145 €**. Celkovo teda došlo k poklesu nákladov o **1,57% ($\Delta X\%$)**, čo je pre podnik priaznivé.

Medziročný nárast hodnoty nákladov (Δb) nadobúda hodnotu 256 516€, čo predstavuje **11,46%-ný** nárast ukazovateľa celkovej nákladovosti (x). Priamoúmerne rástli aj výnosy podniku, konkrétne o 316 378€ a to predstavuje zníženie nákladovosti o **13,03%**.

3.9.3 Analýza ročných mzdových nákladov

V rámci tejto analýzy sledujeme, ako vplývajú ukazovatele personálnej časti podnikateľskej činnosti (počet zamestnancov, odpracované hodiny, priemerná hodinová mzda) na celkové mzdové náklady.

Tabuľka 35 Analýza ročných mzdových nákladov – prepočet

ozn.	Ukazovateľ	2019 (0)	2020 (1)	$\Delta (1)-(0)$	$I (1)/(0)$	Log I
a	Počet zamestnancov	10	14	4	1,400	0,146
b	Odpracované hodiny	1 920	1 920	0	1,000	0,000
c	Priemerná hodinová mzda	7,5	7,5	0	1,000	0,000
x	Ročné mzdové náklady	144 000	201 600	57 600	1,400	0,146

Zdroj: vlastné spracovanie.

Vstupné údaje v tabuľke č. 30 pochádzajú z internej databázy sledovaného podniku. Hodnoty vstupných údajov počet odpracovaných hodín (b) a priemerná hodinová mzda (c) predstavujú priemer v sledovanej spoločnosti v sledovaných obdobiach.

Tabuľka 36 Analýza ročných mzdových nákladov - výsledky

ozn.	Výpočet	Hodnota
ΔX_a	$\Delta X * \log I_a / \log I_x$	57600
ΔX_b	$\Delta X * \log I_b / \log I_x$	0,00
ΔX_c	$\Delta X * \log I_c / \log I_x$	0,00
ΔX	$\Delta X_a + \Delta X_b + \Delta X_c + \Delta X_d$	57600
$\Delta X_a \%$	$\Delta X_a / \Delta X * (I_x - 1) * 100$	40,00
$\Delta X_b \%$	$\Delta X_b / \Delta X * (I_x - 1) * 100$	0,00
$\Delta X_c \%$	$\Delta X_c / \Delta X * (I_x - 1) * 100$	0,00
$\Delta X \%$	$\Delta X_a \% + \Delta X_b \% + \Delta X_c \% + \Delta X_d \%$	40,00

Zdroj: vlastné spracovanie.

Celkové ročné mzdové náklady medziročne vzrástli o 57 600€ (Δx), čo predstavuje nárast o 40% ($\Delta x\%$). Vplyv na túto negatívnu zmenu malo jedine zvýšenie počtu pracovníkov, nakoľko sa ročné mzdové náklady zvyšujú priamoúmerne so zvyšujúcim sa počtom zamestnancov.

Faktory ako množstvo odpracovaných hodín (b) a priemerná hodinová mzda (c) sa medziročne v rámci podniku nemenili, takže vplyv na nárast hodnoty mzdových nákladov (x) bol nulový.

3.9.4 Analýza produktivity práce

Táto analýza nadväzuje na analýzu mzdových nákladov. Vzhľadom na charakter podnikania a fakt, že spoločnosť ponúka výhradne služby je tento ukazovateľ významný pri sledovaní efektívnosti podnikateľskej činnosti.

Tabuľka 37 Analýza produktivity práce - prepočet

ozn.	ukazovateľ	2019 (0)	2020 (1)	$\Delta (1)-(0)$	$I (1)/(0)$	Log I
a	Výnosy	2 255 115	2 571 493	316 378	1,140	0,057
b	Zamestnanci	10	14	4,00	1,40	0,15
x	Produktivita práce	225 511,5	183 678	-41 833,43	0,81	-0,09

Zdroj: vlastné spracovanie.

Pri údajoch ktoré vstupovali do tabuľky 32 sme rovnako ako pri analýze tržieb a nákladovosti čerpali z výkazu ZaS.

Tabuľka 38 Analýza produktivity práce - výsledky

ozn.	Výpočet	Hodnota
ΔX_a	$\Delta X * \log I_a / \log I_x$	26 766,53
ΔX_b	$\Delta X * \log I_b / \log I_x$	-68 599,95
ΔX	$\Delta X_a + \Delta X_b$	-41 833,429
$\Delta X_a \%$	$\Delta X_a / \Delta X * (I_x - 1) * 100$	11,87
$\Delta X_b \%$	$\Delta X_b / \Delta X * (I_x - 1) * 100$	-30,42
$\Delta X \%$	$\Delta X_a \% + \Delta X_b \%$	-18,55

Zdroj: vlastné spracovanie.

Pri hodnotení analýzy **produktivity práce** sa v porovnaní s analýzou **celkových ročných mzdových nákladov** nemá počet zamestnancov priamoúmerný vplyv, vzhľadom na medziročnú zmenu výnosov (Δa).

Celková produktivita práce medziročne poklesla o takmer 42 000€ (Δx), čo predstavuje 18,55%-ný pokles v porovnaní s predošlým sledovaným obdobím. Zmena výnosov (ΔX_a) mala na hodnotu produktivity práce (Δx) pozitívny vplyv na úrovni takmer 12%. Naopak neúmerne zvýšenie počtu zamestnancov v porovnaní s percentuálnym nárastom výnosov vplývalo na ukazovateľ produktivity práce (x) negatívne.

Hodnota viac ako 68 000€ (ΔX_b) predstavuje rozdiel medzi hodnotou produktivity práce v roku 2020 pri počte zamestnancov 14; a úrovňou možnej produktivity za predpokladu, že sa počet zamestnancov medziročne nezmení. Zamestnanie ďalších štyroch zamestnancov malo teda negatívny vplyv na hodnotu produktivity práce na úrovni viac ako 30% ($\Delta X_b \%$).

4 Diskusia

Všetky realizované výskumy, analýzy a porovnávaná poskytujú ucelený pohľad na finančno-ekonomickú situáciu sledovaného podniku. Diplomová práca je zameraná na identifikovanie činiteľov a ich intenzity pôsobenia na finančno-ekonomickú situáciu podniku, s následným návrhom ich väzieb tak, aby podnik profitoval.

Analýza ukazovateľov finančnej výkonnosti malých a stredných podnikov v roku 2019 z roku 2021, ktorú vydalo ministerstvo dopravy a výstavby SR a ministerstvo hospodárstva SR v rámci európskeho fondu obnovy regionálneho rozvoja 2014 – 2020 poskytuje sumárny prehľad a porovnanie vybraných ukazovateľov FA.

V rámci diskusie spomenieme aj výsledné hodnoty tých ukazovateľov našej diplomovej práce, ktoré sa objavili v rámci analýzy ministerstva dopravy SR. Zvýraznené hodnoty v tabuľke č. 39 reprezentujú lepší údaj v rámci porovnáwanej dvojice.

Tabuľka 39 Porovnanie výsledných hodnôt DP s analýzou ukazovateľov MSP

Ukazovateľ	MSP	Slowaker
Likvidita 2. stupňa	0,96	1,30
Likvidita 3. stupňa	1,21	1,30
Doba splatnosti KD pohľadávok	40,20	77,60
Doba splatnosti KD záväzkov	73,20	72,30
Obrat aktív	1,85	3,66
Celková zadlženosť	66%	72%
ROA	4,02%	26%
ROS	5,93%	7%

Zdroj: vlastné spracovanie podľa MDaVSR (2021).

Šesť ukazovateľov sledovaného podniku z celkového počtu (8) nadobúda hodnoty nad priemerom malých a stredných podnikov (MSP).

Pri údajoch metódy **kvantifikácie vplyvu determinujúcich činiteľov** treba podotknúť, že metóda pracuje s priemernými hodnotami za celú spoločnosť a preto sú výsledné hodnoty vplyvov ukazovateľov mierne zavádzajúce. Ukazovatele **produktivity práce a celkových ročných mzdových nákladov** síce vykazujú, že zvýšenie počtu zamestnancov má negatívny dopad na ich hodnoty, no reálny dopad na spoločnosť nie je odrazom výsledku analýzy. To odôvodňujeme tým, že metóda neberie do úvahy možný pozitívny vplyv kvalitatívnych ukazovateľov ako napríklad odbremenenie konateľ'a

spoločnosti od niektorých činností, za ktoré v značnej miere prevzali zodpovednosť práce noví zamestnanci.

Záver

Cieľom záverečnej práce bolo identifikovať činitele a intenzitu s akou pôsobia na finančno-ekonomickú situáciu podnikateľa a navrhnúť ich väzby tak, aby podnik profitoval. Pomocou čiastkových cieľov hodnotíme výsledky finančnej analýzy vybranej spoločnosti nasledovne:

- analýza **absolútnych ukazovateľov** sledovaného podniku – **HA** a **VA** hodnotí štruktúru súvahy a výkazu ziskov a strát pozitívne.
- porovnávanie **pomerových ukazovateľov** sledovaného podniku a konkurenčného podniku – hodnoty ukazovateľov sledovanej spoločnosti sú nad úrovňou hodnôt konkurenčného podniku,
- analýza **predikčných modelov** sledovaného podniku – sledovaný podnik zastáva stabilnú pozíciu na trhu.
- hodnotenia podniku **v priestore** – sledovaná spoločnosť sa v hodnotení v oblasti finančného zdravia dostalo na úroveň najlepších špedičných spoločností v rámci regiónu.
- kvantifikovania vplyvu **determinujúcich činiteľov** – vyčísluje v absolútnom aj relatívnom vyjadrení vplyvy jednotlivých činiteľov na vybrané ukazovatele finančnej analýzy.

Na základe hodnotenia jednotlivých metód finančnej analýzy vieme konštatovať, že sledovaný podnik (Slowaker) vykazuje všetky aspekty **stabilného, finančne zdravého podniku s pozitívnou vyhlídkou do budúcnosti a nízkou pravdepodobnosťou bankrotu**. Túto skutočnosť podporuje aj porovnanie spomenuté v diskusii diplomovej práce, v ktorom väčšina spomínaných ukazovateľov sledovaného podniku nadobúda hodnoty nad priemerom hodnôt, ktoré v roku 2019 nadobúdali MSP na území SR. Toto hodnotenie je dôvodom, že podniku neodporúčame zmeny väzieb, nakoľko podnik v sledovanom období neustále profituje.

V závere odporúčame manažmentu sledovanej spoločnosti zvážiť využitie prebytočných finančných prostriedkov ktorými disponuje. Naším návrhom je rozšírenie vozového parku, nakoľko je výkonnosť podniku viazaná na externých dodávateľov (outsourcing), ktorý poskytujú prepravné služby. Táto forma investície by mala pozitívny

vplyv na cenotvorbu, nakoľko by podnik čiastočne odbremenil potrebu dodávať služby výhradne za dodávateľské ceny a prepravy by realizovala vo vlastnej réžii.

Bibliografické zdroje

1. ALEXÝ, J. a R. SIVÁK, 2005. *Podniková ekonomika*. 3. vyd. Bratislava: IRIS, 2005. 121 s. ISBN 80-89018-90-4.
2. BARTOŠOVÁ, V. a E. KICOVÁ, 2015. *Finančná analýza a plánovanie*. Bratislava: DOLIS. 2015. 164 s. ISBN 978-80-8181-006-0.
3. BARTOŠOVÁ, V. a M. PALIDEROVÁ, 2014. *Vertikálna analýza súvahy a výsledovky – praktický príklad s komentárom*. Žilina: DÚPP, 2014. s.271.
4. BARTOŠOVÁ, V. et al., 2020. *Finančný reporting a analýza*. Vydavateľstvo EDIS. 2020. 187 s. ISBN 9788055416618
5. CISKO, Š. a kol., 2006. *Finančná analýza podniku*. Žilina: EDIS – vydavateľstvo ŽU, 2006. 239 s. ISBN 80-8070-635-2.
6. CISKO, Š. a kol., 2013. *Finančný manažment podniku II*. Žilina: EDIS – vydavateľstvo ŽU, 20013. 775 s. ISBN 978-80-554-0684-8.
7. FEDORKOVÁ, K., 2013. Prevencia finančných problémov podniku pred úpadkom. In: *Zborník recenzovaných príspevkov: „Marketing manažment, obchod a sociálne aspekty podnikania*. ISBN 978-80-225-3730-8.
8. FINSTAT, 2021, *Databáza firiem*, [online], Dostupné z: <https://finstat.sk/Hladaj?query=>
9. JANKALOVÁ, M. 2015. *Hodnotenie stavu Business Excellence*. Bratislava: MIKA – konzult, 1997. 110 s. ISBN 80-967-258-5-1.
10. JENČOVÁ, S. 2011. *Finančno-ekonomická analýza*. 1. vyd. Prešov: Grafotlač, s.r.o., 2011. 256 s. ISBN 978-80-970485-7-0.
11. JENČOVÁ, S. a J. RÁKOŠ, 2009. *Finančno-ekonomická analýza a finančné plánovanie*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta manažmentu, 2009. 221 s. ISBN 978-80-555-0035-5.
12. KISLINGEROVÁ, E. a kol. 2005. *Finanční analýza*. Praha: C. H.Beck, 2005. 714 s. ISBN 80-7179-321-9.
13. KISLINGEROVÁ, E. a kol. 2007. *Manažérske finance*. Praha: C. H. Beck, 2007. 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0.
14. KNAPKOVÁ, A. a D. PAVELKOVÁ, 2010. *Finanční analýza*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 205 s. ISBN ISBN 978-80-247-3349-4.

15. KOTULIČ, R. a kol. 2007. *Finančná analýza podniku*. Bratislava: Iura Edition, 2007. 206 s. ISBN 978-80-8078-117-0.
16. KRÁLICEK, P. 1993. *Základy finančního hospodárení*. Praha: LINDE, 1993. ISBN 80-85647-11-7.
17. KRÁĽOVIČ, J. a K. VLACHYNSKÝ, 2002. *Finančný manažment*. Bratislava: Iura Edition, 2002. 415 s. ISBN 80-89047-17-3.
18. M.G.M. Express, 2021, *webové sídlo*, [online], Dostupné z: <https://www.mgmexpress.sk/>
19. MDaVSR, 2021. *Analýza ukazovateľov finančnej výkonnosti malých a stredných podnikov v roku 2019*. Vydavateľ: Slovak Business Agency, 2021., [cit. 2022-05-04]. Dostupné z: http://monitoringmsp.sk/wp-content/uploads/2021/04/Analyza-ukazovatelov_2019.pdf
20. MIČUDOVÁ, K., 2013. Disciplinary power of the corporate predictive model IN05 In: *6th International Scientific Conference on Finance and the Performance of Firms in Science, Education and Practice*. Česká republika: Univerzita Tomáše Baťu v Zlíne, 2013. ISBN 978-80-7454-246-6.
21. MRKVIČKA, j., 2006. *Finanční analýza*. Praha: ASPI, 2006. 228 s. ISBN 80-735-7219-2.
22. RUČKOVÁ, P., 2010. *Finanční analýza*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1.
23. RUČKOVÁ, P., 2015. *Finanční analýza: metody, ukazovatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. 152 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
24. SEDLÁČEK, J., 2009. *Finanční analýza podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.
25. SEDLÁČEK, J., et al., 1998. *Vybrané kapitoly z finančnej a daňovej analýzy*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Fakulta financií, 1998. 112s. ISBN 80-8055-188-X.
26. SLOWAKER, 2021, *webové sídlo*, [online], Dostupné z: <http://www.slowaker.com/sk/>
27. SUVOVÁ, H. a kol. 1999. *Finanční analýza v řízení podniku, v bance a na počítači*. Praha: Bankovní institut, 1999. 622 s. ISBN 80-7265-027-0.
28. SYNEK, M, H. KOPKÁNĚ a M. KUBALOVÁ, 2009. *Manažérske výpočty a ekonomická analýza*. Praha: C. H. Beck, 2009. 301 s. ISBN 987-80-7400-154-3.
29. ŠTOFKOVÁ, J. a kol. 2015. *Finance*. Bratislava: DOLIS s.r.o., 2015. 152 s. ISBN 978-80-8181-005-3.

30. ŠUSR, 2021, *Výkony nákladnej dopravy slovenských dopravcov boli v júli najvyššie v tomto roku*, [cit. 2022-05-03]. Dostupné z: <https://slovak.statistics.sk>
31. VLACHYNSKÝ, K. a kol. 2002. *Podnikové financie*. Bratislava: SÚVAHA, 2002. ISBN 80-88727-48-0
32. VLACHYNSKÝ, K. a kol. 2009. *podnikové financie*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2009. 542 s. ISBN 978-80-8078-258-0.
33. VOCHOZKA, M. 2011. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada, 2011. 248 s. ISBN 978-80-247-3647-1.
34. ZALAI, K. a kol. 2010. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. Bratislava: Sprint dva s.r.o., 2010. 446 s. ISBN 978-80-89393-15-2.
35. ZALAI, K. a kol. 2013. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. Bratislava: Sprint 2 s.r.o., 2013. 471 s. ISBN 978-80-89393-80-0.